

การสร้างความมั่นใจในความ ยั่งยืนของการใช้ประโยชน์ตาม ขนบธรรมเนียมในที่ดินของชน เผ่าพื้นเมืองและที่ดินที่ชุมชน ถือครอง

รายงานนี้ผลิตขึ้นด้วยการสนับสนุนงบประมาณจากกระทรวงเพื่อสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ธรรมชาติ ความปลอดภัย
นิวเคลียร์และการคุ้มครองผู้บริโภค (BMUV) ทัศนคติที่แสดงออกในสิ่งพิมพ์นี้ยังคงเป็นความรับผิดชอบของแผนงานคน
อยู่กับป่าแต่ผู้เดียวและไม่จำเป็นต้องเป็นตัวแทนขององค์กรแหล่งทุนที่สนับสนุนงานนี้

Supported by:

based on a decision of
the German Bundestag

กิตติกรรมประกาศ

การแนะแนวการปฏิบัติที่เขียนขึ้นโดยนักวิจัย ผู้ปฏิบัติงาน และผู้นำชนเผ่าพื้นเมือง อันเป็นส่วนหนึ่งของโครงการ “การวางพื้นฐานและขยายการมีส่วนร่วมของชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น (IP & LCS) ในการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน: มุ่งสู่การเปลี่ยนแปลง” เรียกสั้น ๆ ว่าวิธีการเปลี่ยนแปลง เงินทุนสำหรับวิธีการเปลี่ยนแปลงจัดให้โดยความร่วมมือด้านภูมิอากาศระหว่างประเทศ (Internationale Klimaschutzinitiative; IKI) ของกระทรวงสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ธรรมชาติ ความปลอดภัยทางนิวเคลียร์ และการคุ้มครองผู้บริโภคของรัฐบาลกลางเยอรมนี (BMUV) ทีมงานโครงการใคร่ขอขอบคุณแผนงานคนอยู่กับป่าสำหรับการทำบรรณาธิการการแนะแนวและใส่ชื่อเพื่อการสนับสนุนการออกแบบ

คณะผู้เขียน: Stephanie Brittain, Helen Newing, E.J. Milner-Gulland, Tom Rowley, Helen Tugendhat, Justin Kenrick, Joji Carino, Maurizio Ferrari, Ayesha Hargey, Carla Bengoa, Claudia Faustino, Lucy Radford.

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติมที่ได้พัฒนาผ่านโครงการนี้สามารถหาได้ที่ <https://transformativepathways.net>

ภาพปก: ชนเผ่าพื้นเมืองชาวโอเชียเนียแห่งเซปติกาลในป่าขุนเขาเอลค็อน ประเทศเคนย่า ชุมชนใช้กฎหมายปกป้องที่ดินบรรพชนในเคนย่า

เครดิต: Stephen Nderitu for TonyWild Photography and Rights and Resources Initiative (RRI)

ชาวประมงนำเหยื่อที่จับได้กลับมาในหมู่บ้านชายฝั่งในซุมบา อินโดนีเซีย

เครดิต: ฮอลลี บุธ

บทนำและภูมิหลัง

การแนะแนวของเรา

การแนะแนวนี้สำหรับองค์กรท้องถิ่น (ต.ย. องค์กรชุมชนและองค์กรเอกชนที่เชื่อถือได้) ซึ่งให้การสนับสนุนชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น (IP & LCs) ในความปรารถนาที่จะประเมินความยั่งยืนทรัพยากรธรรมชาติในที่ดินของพวกเขา ทั้งบนบกและทางทะเล) และดำเนินกิจกรรมเพื่อให้แน่ใจว่าการใช้งานนี้มีความยั่งยืน ในที่ที่จำเป็น ทั้งยังสามารถใช้ได้โดยชนเผ่าพื้นเมืองและโดยกลุ่มชุมชนท้องถิ่นได้โดยตรง ในการแนะแนวนี้ เรากำลังมองดูความยั่งยืนเพียงเพื่อให้แน่ใจว่าทรัพยากรธรรมชาติถูกใช้ในลักษณะที่ไม่ลดจำนวน ให้แน่ใจว่าธรรมชาติสามารถทำงานได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับความเข้าใจของชุมชนเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อคนรุ่นอนาคต

เมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากแรงกดดันของการพัฒนา หรือเมื่อชุมชนรู้สึกถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ อาจจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อปรับการปฏิบัติที่ยั่งยืนของพวกเขา การผสมผสานภูมิปัญญาตามประเพณีเข้ากับความรู้เชิงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใหม่ ๆ จากแนวทางแบบวิทยาศาสตร์ เมื่อเป็นที่ต้องการและมีความเหมาะสม จะสามารถช่วยให้พวกเขาทำเช่นนั้นได้

บรรดาชุมชนอาจต้องการให้แน่ใจว่าการใช้ของพวกเขาที่มีความยั่งยืนเพื่อความมุ่งหมายภายใน ในกรณีดังกล่าว แนวทางที่ไม่เป็นทางการมากกว่อาจมีความเหมาะสม อาทิเช่น การจัดประชุมเป็นประจำเพื่อทบทวนการเปลี่ยนแปลงที่สังเกตได้ในทรัพยากรธรรมชาติและระบุลำดับความสำคัญใหม่ ๆ สำหรับปฏิบัติการ อย่างไรก็ตาม หากบรรดาชุมชนต้องการแสดงให้เห็นความยั่งยืนของการใช้ธรรมชาติของพวกเขาต่อบุคคลภายนอก พวกเขาอาจต้องใช้แนวทางและเทคนิคที่เป็นทางการมากขึ้น ในการแนะแนวนี้ เราเสนอคำแนะนำทางเทคนิคและแนวทางบางประการในการใช้อย่างยั่งยืนที่อยู่ในระดับที่เป็นทางการมากขึ้น

นโยบายระหว่างประเทศรับรองความยั่งยืนของรูปแบบการใช้ตามชนบประเพณีหลายอย่าง (วิถีตามประเพณีที่ชุมชนใช้ทรัพยากรธรรมชาติ) ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของภูมิปัญญาและการปฏิบัติตามประเพณี และความมุ่งหมายของการแนะแนวนี้คือเพื่อกำหนดว่าการใช้อย่างยั่งยืนตามชนบประเพณีจะสามารถได้รับการสนับสนุนได้อย่างไรเมื่อจำเป็นด้วยความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและเครื่องมือจากแนวทาง 'วิทยาศาสตร์' ในการกำกับติดตามและจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

การเสริมความสามารถให้แก่องค์กรท้องถิ่นให้สนับสนุนชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น (IP & LC) ในการประเมินและพัฒนายุทธศาสตร์การใช้อย่างยั่งยืนจะช่วยให้ชุมชนเหล่านี้สามารถจัดการที่ดินของพวกเขาและแผนความยั่งยืนได้อย่างอิสระและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

อะไรคือความยั่งยืน

ความยั่งยืนเป็นเรื่องเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันอย่างสมดุลของสังคมมนุษย์กับโลกรธรรมชาติ มุมมองแบบองค์รวมของความยั่งยืนครอบคลุมมิติทางสังคม วัฒนธรรม ชีวภาพ การเมือง และเศรษฐกิจ ชนเผ่าพื้นเมืองได้โต้แย้งมานานแล้วว่าความแตกต่างระหว่างธรรมชาติกับสังคมมนุษย์ - เป็นการปฏิบัติต่อกันสองส่วนแยกจากกัน - บ่อนทำลายความคิดแบบองค์รวมดังกล่าว และเสนอโน้ตภาพของการใช้อย่างยั่งยืนที่ตั้งอยู่บนความคิดของความร่วมมือกัน วิสัยทัศน์หรือวิถีชีวิตอันเป็นสากลเหล่านี้เน้นความรับผิดชอบที่เราต้องคำนึงถึงโลกที่คำจูนเรา

สำหรับองค์กรและชุมชนที่นำโดยชนเผ่าพื้นเมือง ความยั่งยืนระหว่างรุ่นคนก็มีความสำคัญเช่นกัน ในการธำรงรักษามรดกทางวัฒนธรรมของตนและวิถีชีวิตตามประเพณีและมีวิวัฒนาการ

เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องยอมรับว่าความยั่งยืนครอบคลุมกว้างและมีนิยามที่หลากหลาย ยากที่จะเจาะจงลงไป ธรรมชาติอันมีพลวัตของระบบสังคม-นิเวศวิทยาต้องการปรับตัว แนวทางที่ยั่งยืนอย่างแท้จริงจะพิจารณาถึงเครือข่ายชีวิตอันซับซ้อน รวมถึงสัตว์ป่า ทรัพยากรธรรมชาติ หน้าที่และบริการของระบบนิเวศ และผลกระทบของปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อระบบ ดังเช่นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีการยอมรับว่าองค์ประกอบทุกอย่างของธรรมชาติ ไม่ว่าจะเล็กเพียงใด ล้วนมีบทบาทสำคัญในการทำหน้าที่ของระบบอยู่ภายในสิ่งที่มันถูกพบ สำหรับชุมชนชนเผ่าพื้นเมือง ความยั่งยืนอาจหยั่งรากลึกอยู่ในความเชื่อทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณ ไม่ใช่เพียงเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรอย่างมีวิจารณญาณเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวกับการเคารพในที่ดิน แหล่งน้ำ และสิ่งมีชีวิตทั้งปวง ภูมิปัญญาตามประเพณี ที่ได้ส่งทอดผ่านหลายชั่วอายุคน มักจะเป็นกุญแจสำคัญในการปฏิบัติที่ยั่งยืนที่ได้มีการทดลองและทดสอบกันมาหลายศตวรรษ

ในขณะที่ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมมักเป็นจุดเน้นของผู้จัดการทรัพยากรธรรมชาติ ความยั่งยืนทางเศรษฐกิจมีความสำคัญเท่าเทียมกันและเชื่อมโยงกัน ช่วยให้มั่นใจได้ว่าชุมชนสามารถตอบสนองความต้องการทางเศรษฐกิจในปัจจุบันโดยปราศจากการประนีประนอมกับศักยภาพของคนรุ่นอนาคตเพื่อสนองตอบความต้องการของพวกเขา นี่รวมถึงการค้าที่เป็นธรรม การกระจายทรัพยากรที่เป็นธรรม และการสร้างเสริมวิถีชีวิตที่ยั่งยืนที่ไม่ทำอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม

อินโดนีเซียขยายแนวทางบนฐานสิทธิเพื่อการอนุรักษ์และการลดความยากจน ชาวไร่ที่ได้รับการสนับสนุนโดยเกษตรกรยั่งยืนและวนเกษตรกำลังเก็บพริกไทย
เครดิต: ยายาซานเพลเน็ต อินโดนีเซีย

อะไรคือการใช้ที่ยั่งยืน

สายพันธุ์ป่าญาติของราสเบอร์รี่และโลแกนเบอร์รี่ (อาจเป็น โรบัส สตัดเนร์) ที่เก็บหาโดยชุมชนโอเคียกบนขุนเขาเอสกีอน เก็นย่า

เครดิต: กอม โรวส์ซี่ FPP

การใช้ที่ยั่งยืนหมายถึงการใช้สิ่งแวดล้อมในวิถีทางและในอัตราที่ไม่นำไปสู่ความเสื่อมโทรมในระยะยาว ดังนั้น การจะรักษาศักยภาพเพื่อตอบสนองความต้องการและแรงบันดาลใจของคนรุ่นปัจจุบันและอนาคต (MEA, 2007) การใช้ทรัพยากรธรรมชาติเป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่งของความยั่งยืนที่กว้างขวางกว่า

องค์กรที่นำโดยชนเผ่าพื้นเมืองมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความยั่งยืน ด้วยการเชื่อมช่องว่างระหว่างการปฏิบัติตามประเพณีและเทคนิคการอนุรักษ์สมัยใหม่ องค์กรเหล่านี้สามารถช่วยชุมชนนำทางความท้าทายของศตวรรษที่ 21 ในขณะที่ยังคงยึดมั่นในมรดกทางวัฒนธรรมของตน

การใช้ที่ยั่งยืนตามชนบประเพณีได้รับการยอมรับไม่เพียงแต่เข้ากันได้กับผลลัพธ์และวัตถุประสงค์ของการอนุรักษ์ แต่ในหลายกรณีมีความสำคัญในการสร้างความมั่นใจให้สิ่งเหล่านั้น

การบรรลุถึงการใช้ที่ยั่งยืนมักจะต้องใช้ความพยายาม การเรียนรู้ และการปรับตัวอย่างต่อเนื่อง เมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป ด้วยการสนับสนุนทางเทคนิคและเพิ่มเติมที่เหมาะสม ชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นสามารถยังคงดำเนินการต่อ หรือพลิกฟื้นปฏิบัติการการใช้ตามชนบประเพณีอย่างยั่งยืนของพวกเขา และตระหนักถึงวิสัยทัศน์ของความยั่งยืนของพวกเขา การอนุรักษ์มรดกอันมีค่าของพวกเขาเพื่อคนรุ่นอื่น ๆ ที่จะมาถึง

บทบาทหลักของแนวทางบนฐานสิทธิในการใช้อย่างยั่งยืนตามชนบประเพณี

กลุ่มเฉพาะใบที่ราบตอนเลสาบ กับพูซา

เครดิต: แอร์เรียด อิบเบตต์

การใช้อย่างยั่งยืนตามชนบประเพณีไม่ใช่เป็นเพียงการปฏิบัติทางเทคนิคเท่านั้น แต่เป็นการแสดงออกที่หยั่งรากลึกของสิทธิมนุษยชนของชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น (IP & LCs) การวางรากฐานคู่มือนี้ในแนวทางบนฐานสิทธิมนุษยชนมีความสำคัญในการยึดกุมอย่างเต็มที่ถึงธรรมาภิบาลเป็นองค์รวมของการใช้อย่างยั่งยืนตามชนบประเพณี แนวทางนี้ยอมรับและเน้นย้ำว่าการกำหนดตนเองและการใช้สิทธิทางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจของชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นในฐานะที่เป็นองค์ประกอบพื้นฐานของความยั่งยืน

แนวทางบนฐานสิทธิช่วยให้แน่ใจว่ายุทธศาสตร์และเครื่องมือที่ใหไว้ในคู่มือนี้ไม่ได้เป็นเพียงการแทรกแซงทางเทคนิคเท่านั้น แต่ยังสอดคล้องกับการเคารพ การคุ้มครอง และการเติมเต็มสิทธิมนุษยชนของชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น และคู่มือนี้รับรองว่าความตระหนักในสิทธิเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของการบรรลุการมุ่งเป้าของผลลัพธ์ความยั่งยืนระหว่างรุ่นคนอย่างแท้จริง

การดำเนินการนี้เป็นส่วนสำคัญในการเสริมพลังให้แก่บรรดาชุมชน อยู่เบื้องหน้าหน่วยงานของพวกเขา และให้แน่ใจว่าเสียงของพวกเขาและภูมิปัญญาตามประเพณีเป็นแกนกลางในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติในที่ดินของพวกเขา

การวางพื้นฐานการใช้อย่างยั่งยืนตามชนบประเพณีในกรอบสิทธิมนุษยชนเป็นเรื่องเกี่ยวกับความมีประสิทธิภาพทางเทคนิคและเกี่ยวกับความยุติธรรม ความเป็นธรรม และการเสริมพลัง โดยการยอมรับความสำคัญของแนวทางบนฐานสิทธิ การแนะนำสนับสนุนชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นในการตระหนักถึงศักยภาพอย่างเต็มที่ของพวกเขาในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติของพวกเขาอย่างยั่งยืนและเป็นธรรม ให้ความสำคัญในความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชนของตนเพื่อคนรุ่นอื่น ๆ ที่จะตามมา

แหล่งที่มาและลิงก์เพิ่มเติม:

- บูอิง เอช et al. (2024) การอนุรักษ์ & สิทธิมนุษยชน: บทแนะนำ มีให้บริการที่นี่
- <https://www.forestpeoples.org/en/Conservation-and-human-rights>
- <https://transformativepathways.net/conservation-and-human-rights>
- <http://iccs.org.uk/wp-content/uploads/2024/10/Conservation-and-Human-Rights-an-introduction.pdf>
 - แผนงานสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (2020) สิทธิมนุษยชนและความหลากหลายทางชีวภาพ: ข้อความสำคัญจากรายงานของผู้รายงานพิเศษว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและสิ่งแวดล้อม [มีให้บริการที่นี่](#).
 - งานอนุรักษ์ธรรมชาติ (2022) แนวเสวนสิทธิตามมนุษยชนเพื่อการทำงานกับชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น [มีให้บริการที่นี่](#)
 - CBD (2022) กรอบความหลากหลายทางชีวภาพโลกคุณหมิง-มอนทรีอ [มีให้บริการที่นี่](#)
 - มหาวิทยาลัยเจนีวา (2007) ความตกลงด้านสิ่งแวดล้อมพหุภาค: คู่มือนักเจรจาต่อรอง (2007) UNEP ชุดหลักสูตรที่ 5 ฉบับที่สอง [มีให้บริการที่นี่](#)
-

ภาพรวมของการแนะแนวนี้

ภาพที่ 1 แสดงให้เห็นว่าการแนะแนวนี้มีโครงสร้างเป็นหกขั้นตอนอย่างไร แต่ละขั้นตอนมีชุดคำถามสำคัญที่ผู้อ่านควรพิจารณาก่อนที่จะไปยังขั้นตอนต่อไป:

ขั้นที่ 1

ข้อพิจารณาหลัก

ขั้นที่ 2

การจัดการปรับตัวเพื่อ CSU

ขั้นที่ 3

ตัวชี้วัดของการใช้อย่าง(ไม่)ยั่งยืน

ขั้นที่ 4

เครื่องมือ&ยุทธวิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 5

CSU ในการตัดสินใจระดับชาติ&นานาชาติ

ภาพที่ 1: ภาพรวมของโครงสร้างการแนะแนว

ความเป็นหุ้นส่วนความยั่งยืนใหม่กำลังช่วยให้รายได้แก่ชาวคาโงโปะในการแลกเปลี่ยนสำหรับถั่วเปลือกแข็งป่าในบราซิล
เครดิต: ซีโมน จีโรว์เน

ขั้นที่ 1: ข้อพิจารณาหลักเพื่อการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

เพื่อบรรลุถึงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนในระยะยาว สิ่งสำคัญอันดับแรกคือต้องเข้าใจว่าทรัพยากรถูกใช้อย่างไรและทำไม โครงสร้างการบริหารจัดการภายในชุมชนจำเป็นต้องเสริมความสามารถให้การตัดสินใจและสนับสนุนการกำกับติดตามทรัพยากรเมื่อเวลาผ่านไปและเพื่อตอบสนองต่อข้อท้าทายที่เกิดขึ้นตามที่ได้ถูกระบุไว้ อาทิเช่น การเพิ่มแรงกดดันต่อทรัพยากรธรรมชาติทั้งจากภายในและภายนอกชุมชน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการเปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการ เป็นต้น

คำถามหลักบางประการที่จะถามมีดังนี้:

- Q1. ผู้คนใช้ทรัพยากรธรรมชาติในที่ดินของชุมชนอย่างไรและทำไม
- Q2. โครงสร้างการบริหารจัดการที่มีอยู่มีอะไรบ้าง และได้กล่าวถึงและพิจารณาการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในระดับชุมชนหรือไม่
- Q3. การบริหารจัดการท้องถิ่นสามารถทำให้แน่ใจว่าการใช้อย่างยั่งยืนในระยะยาวได้หรือไม่
- Q4. ชุมชนสามารถควบคุมอะไรได้บ้าง และอะไรที่พวกเขาไม่สามารถควบคุมได้
- Q5. จะทำอย่างไรหากไม่มีเงื่อนไขเหล่านี้

Q1. ผู้คนใช้ทรัพยากรธรรมชาติในที่ดินของชุมชนอย่างไรและทำไม

ในขั้นตอนแรก สมาชิกชุมชนอาจต้องการพิจารณาคำถามหลักต่อไปนี้เกี่ยวกับวิถีทางที่พวกเขาใช้ทรัพยากรในที่ดินของชุมชน โดยการตอบแต่ละข้อคำถาม บรรดาชุมชนสามารถคิดเกี่ยวกับจะให้นับว่าทรัพยากรถูกใช้อย่างยั่งยืนอย่างไร วิธีการแบบมีส่วนร่วมสามารถช่วยสำรวจสิ่งนี้ร่วมกันได้และยังสามารถสร้างความเข้มแข็งของความสัมพันธ์ร่วมกับที่ดินของพวกเขาได้อีกด้วย

- **ท่านใช้อะไรจากที่ดินของท่าน**

การตระหนักถึงทรัพยากรที่ชุมชนสกัดเป็นขั้นพื้นฐานในความเข้าใจความสัมพันธ์ของพวกเขาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม คำถามนี้ช่วยทำการความหลากหลายและปริมาณของทรัพยากรที่เป็นส่วนสำคัญของวิถีชีวิตชุมชน บรรดาชุมชนสามารถพิจารณาถึงทรัพยากรที่จับต้องได้ (เช่น ไม้ซุง น้ำ สายพันธุ์ และพืชสมุนไพร) และทรัพยากรที่จับต้องไม่ได้ (เช่น แหล่งวัฒนธรรม หรือพื้นที่จิตวิญญาณ) การจัดการเรื่องเล่าเรื่องราวของชุมชน หรือแบบฝึกหัดการทำแผนที่สามารถช่วยในการระบุและจัดทำเอกสารทรัพยากรหลายชนิดที่ใช้ ผู้สูงอายุมักยังสามารถแบ่งปันความรู้ของการใช้ตามประเพณี ซึ่งสนับสนุนการแบ่งปันความรู้ระหว่างรุ่นคนกับผู้ที่เข้าร่วมหนุ่มสาว

- **ท่านใช้มากเพียงใด**

การสักรัฟพยากรณ์ที่ระบุไว้มากเกินไปอาจนำไปสู่การสูญเสียพยากรณ์ ซึ่งส่งผลต่อทั้งความยั่งยืนของวิถีชีวิตและความมั่นคงของคนรุ่นอนาคต การทำความเข้าใจขนาดของการใช้พยากรณ์เป็นสิ่งสำคัญในการประเมินว่าอัตราการสักรัฟในปัจจุบันมีความยั่งยืนหรือไม่ เช่นเดียวกับความแตกต่างระหว่างความแตกต่างตามฤดูกาลในการใช้งานและแนวโน้มในระยะยาว ตัวอย่างเช่น ทรัพยากรอาจถูกใช้มากขึ้นในช่วงฤดูการใดฤดูการหนึ่ง แต่น้อยลงตลอดช่วงที่เหลือของปี การสำรวจที่นำโดยชุมชน สมุดบันทึกทรัพยากร หรือการทำแผนที่ทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมอาจเป็นวิถีทางที่มีประสิทธิภาพในการสำรวจคำถามนี้ วิธีการเหล่านี้ช่วยให้สมาชิกชุมชนเป็นตัวแกนที่เห็นได้และวัดปริมาณการใช้ทรัพยากรเมื่อเวลาผ่านไป อย่างไรก็ตาม บางครั้งเป็นการยากที่จะมองเห็นการใช้ทรัพยากรให้หมดไปเพียงจากประสบการณ์ของท้องถิ่น จนกว่าจะเลวร้ายจริง - ต.ย. สำหรับสัตว์ (หรือปลา) ที่เคลื่อนย้ายเป็นระยะทางไกล ในกรณีดังกล่าว การรวมความรู้ในบางชุมชน หรือการผสมผสานความรู้ท้องถิ่นเข้ากับข้อมูลทางวิทยาศาสตร์สามารถช่วยให้ระบุการลดลงเล็กน้อยในทรัพยากรธรรมชาติ

- **การใช้และความพร้อมใช้ของทรัพยากรมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรในปัจจุบัน การใช้ทรัพยากรธรรมชาติกลายเป็นหายากขึ้นหรือไม่**

การตระหนักถึงความขาดแคลนเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการปรับตัวและทำให้แน่ใจว่าทรัพยากรถูกใช้อย่างยั่งยืน การขาดแคลนทรัพยากรที่เพิ่มขึ้นอาจเกิดจากการสักรัฟเอามากเกินไป (ไม่ว่าจะโดยชุมชนหรือโดยคนภายนอก) ความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม หรือปัจจัยภายนอกดังเช่นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ วาระของการตอบกลับของชุมชน ที่สมาชิกชุมชนแบ่งปันข้อสังเกตและประสบการณ์ซึ่งกันและกันอาจมีคุณค่า นอกจากนี้ การประชุมปฏิบัติการวิเคราะห์แนวโน้มโดยเปรียบเทียบระดับทรัพยากรปัจจุบันกับระดับในอดีต ยังสามารถให้ข้อมูลเชิงลึกที่เป็นประโยชน์ได้อีกด้วย ยิ่งกว่านั้น บรรดาชุมชนยังสามารถพิจารณาการเสวนากับชุมชนเพื่อนบ้าน เนื่องจากในบางกรณีอาจเป็นเรื่องท้าทายที่จะยืนยันว่าทรัพยากรกำลังลดลงหรือไม่ หรือผลทางลบใด ๆ ของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ภายในอาณาเขตของชุมชนเพียงลำพัง (ต.ย. มลพิษที่แหล่งกำเนิดลำธาร)

- **ท่านรู้ได้อย่างไรเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้**

การตรวจสอบยืนยันการเปลี่ยนแปลงที่รับรู้ได้ ช่วยให้แน่ใจว่าการรับรู้ของชุมชนในระดับของทรัพยากรสอดคล้องกับความเป็นจริง หากมีความไม่แน่นอน ภูมิปัญญาตามประเพณีและวิธีการทางวิทยาศาสตร์สมัยใหม่สามารถเสริมซึ่งกันและกันได้ในการประเมินระดับทรัพยากร (ต.ย. โปรดดูกรณีศึกษาที่ 1) ตัวอย่างเช่น ความคิดริเริ่มในการกำกับติดตามทรัพยากรที่นำโดยชุมชน ที่ซึ่งสมาชิกได้รับการฝึกอบรมให้รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์แนวโน้ม ในขณะที่ยังนำภูมิปัญญาชนเผ่าพื้นเมืองเกี่ยวกับที่ดิน อาจมีประสิทธิผลอีกด้วย

กรณีศึกษาที่ 1:

การกำกับติดตามทรัพยากรธรรมชาติของ ชุมชน

ประชุมกลุ่มจักสานกับชาวโอเกียกแห่งชุมชนเขาเอลกอน เค็นย่า
เครดิต ออกร่าง: พลาซ FPP

ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของวิถีการเปลี่ยนแปลง บรรดาชุมชนในภาคเหนือของประเทศไทย เปรู ฟิลิปปินส์ และในเค็นย่ากำลังพัฒนาวิธีการสำหรับการกำกับติดตามความหลากหลายทางชีวภาพบนฐานชุมชนเพื่อที่จะแสดงให้เห็นการดูแลจัดการต่อผู้ติดตามในระดับชาติและนานาชาติและเพื่อกำกับติดตามการใช้ทรัพยากรธรรมชาติของพวกเขาในที่ดินของตน เพื่อพัฒนาวิธีการของการใช้อย่างยั่งยืน หากจำเป็น

สำหรับชาวโอเกียกแห่งชุมชนเขาเอลกอน ประเทศเค็นย่า ป่าไฟคือแหล่งสำคัญของการดำรงชีวิต โดยที่ผู้หญิงใช้ไม้ไฟจักสานตะกร้าเพื่อค้าขายกับชุมชนใกล้เคียง และชุมชนตัดไม้ไฟเพื่อสร้างบ้านเรือนและหน่อเพื่อเป็นอาหาร ผู้หญิงรับผิดชอบในการกำกับติดตามการเปลี่ยนแปลงความแข็งแรงของป่าไฟโดยการจัดทำตารางสี่เหลี่ยมตลอดทั่วที่ดินของพวกเขาและกำกับติดตามการเปลี่ยนแปลงในอัตราและธรรมชาติของการเก็บหาในตารางสี่เหลี่ยมเหล่านั้น กับทั้งการเปลี่ยนแปลงในการปรากฏตัวของความหลากหลายทางชีวภาพที่สำคัญ (รวมทั้งช้างและสัตว์ตระกูลวานร) และทรัพยากรอื่น ๆ ที่มีความสำคัญสำหรับการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของพวกเขา หวังว่าโดยการบันทึกพื้นที่ที่กำลังเก็บเกี่ยวอย่างยั่งยืน และพื้นที่ที่กำลังแสดงให้เห็นสัญญาณของความเสื่อมโทรม ที่ชาวโอเกียกสามารถทำงานร่วมกับชุมชนใกล้เคียงเพื่อพยายามและชะลอความเสื่อมโทรมที่ชายแดนเขตแดนของพวกเขา และรักษาอนาคตของป่าไฟไว้

- **ทรัพยากรที่ใช้และมีอยู่มีความเป็นไปได้เพียงใดที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคต**

การคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงในอนาคตช่วยให้แน่ใจว่าชุมชนเตรียมพร้อมสำหรับการเปลี่ยนความมืออยู่หรือความต้องการทรัพยากร การเปลี่ยนแปลงอาจเกิดจากปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม การเติบโตของประชากร การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม หรือปัจจัยทางการเมืองและเศรษฐกิจ ปัจจัยเช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความต้องการตลาดจากภายนอก หรือการนำวิธีการใหม่ในการเก็บเกี่ยวมาใช้สามารถส่งอิทธิพลต่อการใช้ทรัพยากรในอนาคต การวิเคราะห์สถานการณ์และการประชุมปฏิบัติการสร้างฉากทัศน์อนาคตหรือแบบฝึกหัดสร้างวิสัยทัศน์สามารถดำเนินการได้เพื่อเอื้ออำนวยให้สมาชิกชุมชนมีวิสัยทัศน์ว่าพวกเขาอาจตอบสนองต่อฉากทัศน์อนาคตที่แตกต่างกันได้ อย่างไรก็ตามและวางแผนไปตามนั้น

การวิเคราะห์สถานการณ์สำรวจตัวขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อความหลากหลายทางชีวภาพในภูมิภาคหนึ่ง ในระหว่างการวิเคราะห์ดังกล่าว องค์กรท้องถิ่นควรช่วยชุมชนให้พิจารณาระบบสิ่งแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจ การเมือง และสถาบันที่เกี่ยวข้องที่มีผลต่อความหลากหลายทางชีวภาพ ว่าสิ่งเหล่านั้นมีการเปลี่ยนแปลงเมื่อเวลาผ่านไปอย่างไร และพวกเขาคาดหวังว่าสิ่งเหล่านั้นจะเปลี่ยนแปลงอย่างไรในอนาคตอันใกล้ ความเข้าใจที่เพิ่มขึ้นในบริบทนี้จะช่วยให้สามารถพัฒนาวัตถุประสงค์ของการกำกับติดตามที่มุ่งเน้นและสามารถบรรลุได้ที่ดีขึ้น

แหล่งที่มาและลิงค์เพิ่มเติม:

โปรดดูการแนะนำของเราด้วยเกี่ยวกับการกำกับติดตามบนฐานชุมชนเพื่อข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการวิเคราะห์สถานการณ์ และการวางแผนจากทัศน์สำหรับอนาคต:

บริเตน เอส et al. (2024) การแนะนำเข้าสู่การกำกับติดตามสิ่งแวดล้อมบนฐานชุมชน: คำแนะนำเชิงปฏิบัติการสำหรับการกำกับติดตามทรัพยากรธรรมชาติโดยชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น วิธีการเปลี่ยนแปลง [มีให้บริการที่นี่](#)

Q2. โครงสร้างการบริหารจัดการที่มีอยู่มีอะไรบ้าง

นี่รวมถึงโครงสร้างที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ อาทิเช่น สภาท้องถิ่น สภาผู้อาวุโส หรือองค์กรบนฐานชุมชนอื่น ๆ ที่มีบทบาทในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การระบุโครงสร้างเหล่านี้ช่วยให้เข้าใจกรอบงานที่มีอยู่และประสิทธิภาพในการจัดการกับการใช้ทรัพยากร

- **มีแนวทางและกระบวนการที่บันทึกอย่างชัดเจนสำหรับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติหรือไม่**

แนวทางที่ชัดเจนช่วยในการจัดการการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน แนวทางเหล่านี้ควรได้รับการจัดทำเป็นเอกสารอย่างดี และสามารถเข้าถึงได้สำหรับสมาชิกทั้งหมดของชุมชน โดยสรุปกิจกรรม โควตา และข้อจำกัดที่อนุญาตให้สำหรับการใช้ทรัพยากร การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีกระบวนการตัดสินใจที่โปร่งใสและกลไกการบังคับใช้ นี่รวมถึงการประชุมของชุมชนเป็นประจำ การตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม และการลงโทษตามที่ตกลงกันไว้สำหรับการไม่ปฏิบัติตาม

Q3. การบริหารจัดการท้องถิ่นสามารถทำให้แน่ใจได้หรือไม่ในการใช้อย่างยั่งยืนและเป็นธรรมในระยะยาว

เมื่อแน่ใจว่าทรัพยากรธรรมชาติถูกใช้อย่างไรและทำไ้มภายในชุมชน ขึ้นต่อไปคือการพิจารณาว่าการปกครองท้องถิ่นมีความพร้อมเพียงพอที่จะสนับสนุนการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนในระยะยาวหรือไม่ โครงสร้างการบริหารจัดการท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการจัดการและควบคุมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ (โปรดดูกรอบที่ 1) ประสิทธิภาพของโครงสร้างเหล่านี้สามารถกำหนดได้ว่าการใช้ทรัพยากรยังคงมีความยั่งยืนเมื่อเวลาผ่านไปหรือไม่ และบรรดาทรัพยากรถูกแบ่งปันอย่างเป็นธรรมในบรรดาชุมชนด้วยกันหรือไม่ คำถามนี้กระตุ้นให้ชุมชนประเมินความแข็งแกร่ง ความครอบคลุม และการปรับตัวของกลไกการบริหารจัดการ คำถามบางข้อที่ต่อถาม ได้แก่:

- **กรอบงานเชิงสถาบันมีอยู่หรือไม่เพื่อการตัดสินใจโดยส่วนรวม ด้วยข้อมูลจากกลุ่มย่อยที่แตกต่างกันภายในชุมชน เพื่อจัดการกับความยั่งยืนของการใช้ทรัพยากร**

ลักษณะการตัดสินใจสามารถมีอิทธิพลต่อความยั่งยืนของการใช้ทรัพยากร การตัดสินใจจากบนสู่ล่างอาจไม่คำนึงถึงความเป็นจริงในขณะที่การตัดสินใจร่วมกันเกี่ยวกับทรัพยากรสามารถให้อิทธิพลมากขึ้นในการเจรจากับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกในขณะที่ใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาของชุมชนได้ด้วย การตัดสินใจร่วมกันโดยความร่วมมือกับบุคคลภายนอกสามารถได้รับการสนับสนุนผ่านแผนงานการประชุมของชุมชนเป็นประจำ การเป็นตัวแทนช่วยให้มั่นใจได้ว่าทุกส่วนของชุมชนมีเสียงในการบริหารจัดการ ซึ่งสามารถนำไปสู่การตัดสินใจที่รวมฝ่ายมากขึ้น ระบบการบริหารจัดการที่ขาดการเป็นตัวแทนอาจมองข้ามความต้องการหรือความรู้ของบางกลุ่ม ซึ่งอาจนำไปสู่การตัดสินใจที่ไม่ยั่งยืนได้ เวทีที่รวมฝ่ายต่าง ๆ ที่หนุนเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของชุมชน รวมทั้งกลุ่มชายขอบ สตรีและเยาวชน และกลไกตอบกลับช่วยให้สมาชิกชุมชนสามารถส่งเสียงข้อกังวลเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนได้

- **มีกลไกเพื่อให้แน่ใจว่าการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรถูกบังคับและต้องปฏิบัติตามหรือไม่**

กลไกการบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพช่วยให้มั่นใจได้ว่าการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการใช้อย่างยั่งยืนจะได้รับการปฏิบัติตาม หากปราศจากการบังคับใช้ แม้แต่การตัดสินใจด้านธรรมาภิบาลที่ดีที่สุดก็อาจถูกละเลย อันนำไปสู่การปฏิบัติที่ไม่ยั่งยืน พิธีการของชุมชนรวมถึงการรายงานอย่างไม่เป็นทางการต่อผู้อาวุโส หรือการลาดตระเวนอย่างเป็นระบบมากขึ้นเพื่อกำกับติดตามและให้แน่ใจในการปฏิบัติตามการตัดสินใจในการบริหารจัดการ ชุมชนสามารถพัฒนาการลงโทษที่ชัดเจนและเป็นธรรมสำหรับการละเมิด เพื่อให้แน่ใจว่าเป็นที่รู้จักในหมู่สมาชิกชุมชนทุกคน ด้วยข้อตกลงว่าใครจะเป็นผู้ตัดสินใจและใช้การลงโทษเมื่อจำเป็น (โปรดดูกรณีศึกษาที่ 2)

บ้านชาวโอเทียกที่สร้างโดยใช้วัสดุและวิธีการตามขนบประเพณีที่ล้ายุค เคินย่า (การสร้างบ้านด้วยหินยังคงห้ามภายใต้กฎจารีตประเพณีของชาวโอเทียก)

เครดิต: ทอม โรว์ลีย์ FPP

กรณีศึกษาที่ 2:

การกำหนดชุมชนและการบังคับใช้กฎ: ข้อ บังคับของชนเผ่าพื้นเมืองโอเกียกแห่งภู เขาเอลกอน ประเทศเคนยา

ข้อบังคับชุมชนเซปิกาลาโอเกียกเป็นชุดของกฎที่บังคับใช้โดยชุมชนที่พัฒนาขึ้นโดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อจัดการและปกป้องทรัพยากรธรรมชาติของตนอย่างยั่งยืน ข้อบังคับเหล่านี้ครอบคลุมแง่มุมต่าง ๆ ของการใช้ทรัพยากร รวมถึงการเลี้ยงปศุสัตว์ การผลิตน้ำผึ้ง และการเก็บหาไม้ฟืนและพืชสมุนไพร โดยการสร้างกรอบการบริหารจัดการที่ครอบคลุม กระบวนการพัฒนาเกี่ยวข้องกับสมาชิกและผู้ผู้นำในชุมชน เพื่อให้แน่ใจว่าข้อบังคับสะท้อนถึงความรู้และการปฏิบัติตามประเพณีในขณะที่จัดการกับความท้าทายร่วมสมัย กลไกการบังคับใช้มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน ด้วยสภาพการของเซปิกาลาโอเกียกและสภาได้บังคับบัญชาที่มีบทบาทสำคัญในการกำกับติดตามการปฏิบัติ การแก้ไขข้อพิพาท และกำหนดกลไกสำหรับการละเมิด จึงแน่ใจได้ถึงความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมในระยะยาวของชุมชน

แหล่งที่มาและลิงค์เพิ่มเติม:

- ชุมชนชนเผ่าพื้นเมืองใช้ข้อบังคับตามประเพณีเพื่อปกป้องที่ดินบรรพบุรุษในเคนยา [มีให้ดูที่นี่](#)
- ชุมชนเซปิกาลาโอเกียกจัดทำเอกสารข้อบังคับตามขนบประเพณีเป็นครั้งแรกเพื่อให้แน่ใจว่ามีการอนุรักษ์ที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติของบรรพบุรุษอย่างต่อเนื่อง [มีให้ดูที่นี่](#)

- **มีกลไกในการแก้ไขข้อพิพาทหรือไม่**

กลไกการแก้ไขความขัดแย้งสามารถนำเสนอกระบวนการที่ชัดเจนในการจัดการและแก้ไขข้อพิพาทในระหว่างการตัดสินใจร่วมกันเพื่อให้แน่ใจว่ากระบวนการดังกล่าวมีความโปร่งใสและเข้าถึงได้สำหรับสมาชิกชุมชนทุกคน

กรณีศึกษาที่ 3:

การแก้ไขความขัดแย้งสำหรับชาวโอเกียกแห่งภูเขาเอลก้อนโดยใช้กลไกวากาตาเน

การประชุมกลไกวากาตาเน เคินยา 2554 **เครดิต:** เอ็มมาบูเอล ฟรอยเด็นธาล

ชนเผ่าพื้นเมืองโอเกียกแห่งภูเขาเอลก้อน ประเทศเคนยาต้องเผชิญกับความขัดแย้งเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติมาช้านานแล้ว ความขัดแย้งเหล่านี้เกิดจากการบุกรุกโดยชุมชนอื่น ๆ ความพยายามขับไล่ของรัฐบาลและความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมซึ่งคุกคามวิถีชีวิตตามประเพณีของชาวโอเกียก เพื่อจัดการกับประเด็นเหล่านี้ กลไกวากาตาเน อันเป็นความคิดริเริ่มของสหภาพระหว่างประเทศเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ (IUCN) ได้ถูกนำมาใช้ กลไกนี้มุ่งเน้นไปที่การแก้ไขความขัดแย้งโดยทำให้แน่ใจว่าความพยายามในการอนุรักษ์เคารพในสิทธิและภูมิปัญญาของชนเผ่าพื้นเมือง โดยผ่านกลไกวากาตาเน ผู้แทนจากชุมชนชาวโอเกียก เจ้าหน้าที่ของรัฐบาล และองค์กรด้านการอนุรักษ์ได้เข้าร่วมในการประชุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การกำหนดที่แบบมีส่วนร่วม และการเสวนาที่เป็นสื่อกลาง กระบวนการนี้เอื้ออำนวยในการจัดทำเอกสารที่ดินบรรพบุรุษของชาวโอเกียก จัดการกับการร้องทุกข์ และพัฒนาทางออกที่ตกลงร่วมกัน ผลที่เกิดขึ้น ชาวโอเกียกจึงได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน ปรับปรุงความสัมพันธ์กับหน่วยงานผู้มีอำนาจของรัฐบาล และบูรณาการภูมิปัญญาตามประเพณีเข้ากับปฏิบัติการในการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน ความพยายามเหล่านี้ช่วยลดความตึงเครียดและความขัดแย้ง ส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่มั่นคงยิ่งขึ้นสำหรับชุมชนโอเกียก

แหล่งที่มาและลิงค์เพิ่มเติม:

- กลไกวากาตาเนคืออะไร แผนงานคนอยู่กับป่า [มีให้ดูที่นี่](#)
- ฟรอยเด็นธาล อี., ฟาร์ฮาน เฟอร์รารี เอ็ม., เค็นริค เจ., มิลเน เอ. (2021) กลไกวากาตาเน: ส่งเสริมความยุติธรรมในพื้นที่คุ้มครอง ชนชาวเร่ร่อน [มีให้ดูที่นี่](#)
- กลไกวากาตาเน: เคินยา [มีให้ดูที่นี่](#)

- **การบริหารจัดการท้องถิ่นสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป อาทิเช่น การปรับเปลี่ยนด้านสิ่งแวดล้อม หรือ แรงกดดันจากภายนอก กรอบการกำกับติดตามที่ดีที่มีตัวชี้วัดที่สมเหตุสมผลหรือไม่**

โครงสร้างการบริหารจัดการจำเป็นต้องอนุญาตให้มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อจัดการกับข้อท้าทายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น อาทิเช่น การปรับเปลี่ยนด้านสิ่งแวดล้อม หรือ แรงกดดันจากภายนอก ดังนั้น จึงต้องมีความยืดหยุ่น การวางแผนจากทัศนวิสัยสามารถร่วมกับชุมชนในการมีวิสัยทัศน์ถึงข้อท้าทายของอนาคตที่อาจเกิดขึ้นได้ และพัฒนายุทธศาสตร์การปรับตัว ในขณะที่การทบทวนการบริหารจัดการสามารถประเมินและปรับโครงสร้างการบริหารจัดการให้เป็นปัจจุบันเพื่อให้แน่ใจว่าสิ่งเหล่านี้ยังคงเกี่ยวข้องและมีประสิทธิผลอยู่

กรอบที่ 1: หลักการของออสโตรอม

“มีส่วนร่วม” หมายถึงทรัพยากรที่ใช้ร่วมกันโดยชุมชน อาทิเช่น ป่าไม้ การประมง พื้นที่ปลาคูสัตว์ หรือระบบน้ำ ที่มีการจัดการและใช้ร่วมกัน เอลินอร์ ออสโตรอม ได้ดำเนินการวิจัยโดยมุ่งเน้นไปที่วิธีที่กลุ่มสามารถจัดระเบียบและควบคุมทรัพยากรที่ใช้ร่วมกันเหล่านี้ได้อย่างยั่งยืน โดยทำความเข้าใจความคิดที่ว่าทรัพยากรร่วมกันจะถึงวาระที่จะใช้มากเกินไปและหมดลงอย่างเสียหายไม่ได้ ออสโตรอมได้ผลิตรายการอันเป็นหลักการสำคัญที่จำเป็นสำหรับการบริหารจัดการสินร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ มีดังต่อไปนี้:

- 1. สินร่วมจำเป็นต้องมีขอบเขตที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน** โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ใครมีสิทธิเข้าถึงอะไร เช่น แต่จะมีชุมชนผลประโยชน์ที่ระบุเฉพาะ มันจะกลายเป็นของฟรีสำหรับทุกคน และนั่นไม่ใช่วิธีที่สินร่วมเป็น (เมื่อผู้คนอ้างถึง ‘โศกนาฏกรรมของสินร่วม’ ที่จริงแล้ว พวกเขาหมายถึง ‘โศกนาฏกรรมของการเข้าถึงแบบเปิด/ฟรีสำหรับทุกระบบ’ ในทางตรงข้าม ระบบสินร่วมได้รับการพิสูจน์แล้วว่ามีความยืดหยุ่นและยั่งยืนอย่างน่าทึ่ง โดยที่พวกเขาไม่ถูกทำลายโดยกลุ่มอำนาจที่มากกว่าจากภายนอก)
- 2. บรรดากฎควรเหมาะกับสถานการณ์ของท้องถิ่น** ไม่มีสิ่งใดที่เป็นแบบเดียวกันที่เหมาะกับทุกแนวทางในการจัดการทรัพยากรส่วนรวม กฎเกณฑ์ควรถูกกำหนดโดยคนในท้องถิ่นและความต้องการทางนิเวศวิทยาของท้องถิ่น
- 3. การตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมเป็นสิ่งสำคัญ** มีหลากหลายวิธีที่ทำให้เกิดขึ้นได้ แต่ผู้คนจะมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามกฎหมายขึ้นหากพวกเขามีส่วนในการเขียนกฎเหล่านั้น ให้คนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจให้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้
- 4. สินร่วมต้องมีการกำกับติดตาม** เมื่อได้กำหนดกฎเกณฑ์แล้ว ชุมชนจำเป็นต้องมีวิธีตรวจสอบว่าผู้คนมีการรักษากฎเหล่านั้นสินร่วมไม่ได้ดำเนินไปด้วยความปรารถนาดี แต่ด้วยความรับผิดชอบ
- 5. การลงโทษสำหรับผู้ที่ใช้สินร่วมอย่างผิด ๆ ควรถูกพิจารณา** ออสโตรอมตั้งข้อสังเกตว่าสินร่วมที่ได้ผลที่สุดไม่ได้เพียงระงับที่ฝ่าฝืนกฎเท่านั้น มันมีแต่จะสร้างความไม่พอใจ กลับเป็นว่าพวกเขาเคยมีระบบตักเตือนและปรับใหม่ กับทั้งผลต่อการเสียชื่อเสียงอย่างไม่เป็นทางการในชุมชน
- 6. การแก้ไขความขัดแย้งควรเข้าถึงได้ง่าย** เมื่อมีประเด็นเกิดขึ้น การแก้ไขควรเป็นไปอย่างไม่เป็นทางการ ราคาถูก และตรงไปตรงมา นั่นหมายความว่าทุกคนสามารถนำปัญหาของตนไปไกล่เกลี่ยได้ และไม่มีใครถูกปิดกั้น ปัญหาได้รับการแก้ไขแทนที่จะเพิกเฉยเพราะไม่มีใครต้องการจ่ายค่าธรรมเนียมทางกฎหมาย
- 7. สินร่วมต้องการสิทธิในการจัดระเบียบ** การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับกฎของท้องถิ่นที่ได้รับการยอมรับว่าถูกต้องตามกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อเผชิญกับแรงกดดันจากภายนอก ในกรณีที่ไม่มีปัจจัยคุกคามจากภายนอก กฎเหล่านี้ยังคงสามารถบังคับใช้ได้เองอย่างมีประสิทธิภาพภายในชุมชน
- 8. สินร่วมทำงานได้ดีที่สุดเมื่อซ้อนกันอยู่ในเครือข่ายที่ใหญ่ขึ้น** บางสิ่งสามารถจัดการได้ในท้องถิ่น แต่บางสิ่งอาจต้องการความร่วมมือในระดับภูมิภาคที่กว้างขวางขึ้น - ตัวอย่างเช่น เครือข่ายชลประทานอาจขึ้นอยู่กับแม่น้ำที่คนอื่น ๆ นำมาจากต้นน้ำด้วย

Q4. ชุมชนสามารถควบคุมอะไรได้บ้าง และอะไรที่พวกเขาไม่สามารถควบคุมได้

การตระหนักถึงสิ่งที่ชุมชนมีการควบคุมและมีอิทธิพล และในสิ่งที่พวกเขาไม่หนุนเสริมให้ชุมชนระบุอาณาเขตที่พวกเขา มีอิสระในการประกาศใช้การเปลี่ยนแปลง อนุญาตให้มุ่งเน้นไปที่ความพยายามที่ชุมชนสามารถสร้างผลกระทบที่สำคัญที่สุด ข้อพิจารณาเมื่อชุมชนเก็บเกี่ยวทรัพยากรเพื่อขาย (หากเกี่ยวข้อง) มีดังต่อไปนี้:

- **ชุมชนมีสิทธิได้รับการยอมรับตามกฎหมายเหนือที่ดิน ที่อนุญาตให้ควบคุมการใช้และการเข้าถึงที่ดินได้หรือไม่**

การตระหนักถึงสิทธิในที่ดินและทรัพยากรเสริมพลังให้ชุมชนสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับเขตแดนของตนโดยปราศจากการแทรกแซงจากภายนอก หากปราศจากสิทธิในที่ดินและทรัพยากรที่มั่นคง หน่วยงานภายนอกอาจแสวงประโยชน์จากทรัพยากรอย่างไม่ยั่งยืน บ่อนทำลายความพยายามของชุมชน การบูรณาการการปฏิบัติตามวัฒนธรรมที่ยั่งยืนสามารถหนุนเสริมความพยายามในการอนุรักษ์และความสามัคคีของชุมชน ยิ่งกว่านั้น การประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินกับสมาชิกชุมชน และแบบฝึกหัดการจัดทำแผนที่แบบมีส่วนร่วมเพื่อกำหนดขอบเขตของชุมชนและหลีกเลี่ยงข้อพิพาทเรื่องที่ดินสามารถเสริมความเข้มแข็งให้แก่สิทธิในที่ดินและช่วยให้ชุมชนสามารถยืนยันสิทธิของตนได้

- **มีหน่วยงานภายนอก อาทิเช่น หน่วยงานรัฐบาลหรือบริษัทที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของชุมชนหรือไม่ ถ้ามี เพียงใด**

หน่วยงานภายนอก อาทิเช่น ของรัฐบาล อพช. หรือบริษัทเอกชน สามารถมีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อการตัดสินใจของชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากพวกเขาใช้อำนาจทางเศรษฐกิจหรือการเมือง แรงกดดันจากผู้มีบทบาทภายนอกเหล่านี้ อาจนำไปสู่การแสวงประโยชน์จากทรัพยากรมากเกินไปหรือนำการปฏิบัติที่ไม่ยั่งยืน การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถระบุและประเมินความตั้งใจขององค์กรภายนอก การสร้างความร่วมมือกับองค์กรภายนอกที่สนับสนุนและร่วมมือกันสามารถช่วยในตำแหน่งของชุมชนที่กำลังหลายยิ่งขึ้น และให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับพื้นที่ที่ชุมชนอาจควบคุมหรือร่วมมือกันเพื่อการเปลี่ยนแปลงได้มากขึ้น

- **ชุมชนสามารถควบคุมกิจกรรมทางเศรษฐกิจของตนได้หรือไม่ อาทิเช่น การปฏิบัติตามวิถีชีวิต การค้าและการตลาด**

ความเป็นอิสระทางเศรษฐกิจสามารถช่วยให้ชุมชนสามารถตัดสินใจโดยให้ความสำคัญกับความยั่งยืนในระยะยาวมากกว่าผลกำไรระยะสั้น ซึ่งพวกเขายังไม่มีความต้องการขั้นพื้นฐานในทันทีด้วย หากปราศจากความเป็นอิสระทางเศรษฐกิจ ชุมชนอาจหันไปพึ่งการปฏิบัติที่ไม่ยั่งยืนเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจในทันที หากพวกเขามีการควบคุม ชุมชนสามารถจัดประชุมปฏิบัติการเพื่อสำรวจทางเลือกในวิถีชีวิตที่ยั่งยืน และทำความเข้าใจและเข้าถึงการตลาดที่ให้คุณค่ากับความยั่งยืน

Q5. จะทำอย่างไรถ้าไม่มีเงื่อนไขเหล่านี้

หากไม่มีเงื่อนไขสำหรับการควบคุมและการจัดการทรัพยากรที่ยั่งยืนสำหรับชนเผ่าพื้นเมืองหรือชุมชนท้องถิ่นทั่วทั้งเขตแดนตามชนบประเพณี ชุมชนอาจเผชิญกับความท้าทายที่อาจบ่อนทำลายความพยายามไปสู่ความยั่งยืน ในกรณีดังกล่าว ชุมชนสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับพื้นที่หรือทรัพยากรที่พวกเขาสามารถควบคุมได้ และจัดทำแผนการใช้ที่ดินของชุมชนอย่างยั่งยืน ซึ่งจะช่วยให้ได้แก่ความเป็นอิสระและการยอมรับที่มากขึ้นในเขตแดนตามชนบประเพณีที่กว้างใหญ่ขึ้นของตนในอนาคต ในขณะที่เดียวกัน ชุมชนยังสามารถจัดการกับข้อท้าทายเหล่านี้ในเชิงรุกได้อีกด้วย โดยใช้ประโยชน์จากทั้งจุดแข็งภายในและการสนับสนุนจากภายนอก องค์กรชนเผ่าพื้นเมืองสามารถทำงานเพื่อสร้างเงื่อนไขที่เอื้อต่อการใช้งานที่ยั่งยืนและความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชน

1. โดยปราศจากสิทธิในที่ดินที่ได้รับการยอมรับตามกฎหมาย ชุมชนมีความเปราะบางต่อการกว้านที่ดิน การพลัดถิ่น และการแสวงประโยชน์จากภายนอก ชุมชนสามารถขอความช่วยเหลือทางกฎหมายเพื่อทำความเข้าใจ ยืนยัน และปกป้องสิทธิในที่ดินของตน พวกเขาสามารถบันทึกความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมกับที่ดินเพื่อเป็นหลักฐานของการครอบครองที่มีมาอย่างยาวนาน และให้หลักฐานความยั่งยืนเพื่อสนับสนุนการอ้างสิทธิของพวกเขาทั้งภายในชุมชนและภายนอกเพื่อรับการสนับสนุน (โปรดดูกรณีศึกษาที่ 4)

กรณีศึกษาที่ 4:

การทำแผนที่ที่ดินตามขอบประเพณีเพื่อ สนับสนุนอ้างอิงสิทธิ์ในที่ดินของชาวโอเกียก

การใช้ไม้แสดงตำแหน่งตัวอย่างสุ่มแบบเส้นตัดแยงเพื่อตรวจวัดเครื่องหมายของสัตว์ป่าและปัจจัยคุกคามต่อระบบนิเวศตามวงรัศมีของการจัดการชุมชนโอเกียก ปัจจุบัน **เครดิต:** ทอม โรวลีย์ FPP

ชุมชนโอเกียกแห่งภูเขาเอลค็อน ซึ่งเป็นที่รู้จักจากวิถีชีวิตอันเป็นเอกลักษณ์ที่วนเวียนรอบวิถีชีวิตในป่า อาทิเช่น การเลี้ยงผึ้งและการเก็บหาของป่า ต้องเผชิญกับข้อท้าทายที่สำคัญเนื่องจากการสูญเสียที่ดินตามประเพณีของพวกเขา จากการสูญเสียประมาณ 89% ของเขตแดนตามประเพณี กว่า 30 ตระกูลได้ถูกขับออกจากพื้นที่สามเหลี่ยมเล็กๆ บนไหล่เขา พื้นที่นี้อยู่ติดกับอุทยานแห่งชาติ บรรดาผู้บุกรุก กองกำลังติดอาวุธ และการบุกรุกล่าป่าไม้ แม้จะมีการลดลงอย่างรุนแรงของที่ดิน แต่ชุมชนโอเกียกยังคงรักษาวิถีชีวิตที่ยั่งยืนไว้ โดยมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

เพื่อจัดการกับข้อท้าทายเหล่านี้และสนับสนุนการอ้างสิทธิ์ในที่ดินอย่างต่อเนื่อง ชุมชนโอเกียกได้เริ่มโครงการเพื่อสร้างแผนเชิงพื้นที่ที่แสดงข้อบังคับตามขอบประเพณีของพวกเขา โครงการนี้นำโดยชุมชนเอง โดยเน้นพื้นที่สำคัญ อาทิเช่น ต้นน้ำของภูเขาตอนบนและแถบแนวป่าตอนล่าง ซึ่งได้รับการจัดลำดับความสำคัญในการปกป้องและไม่ค่อยมีการเยือนเพื่อปกป้องแหล่งแม่ป่าและที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า แผนที่ยังระบุพื้นที่สำหรับการฟื้นฟูที่อยู่อาศัยและการเลี้ยงปลุสัตว์อย่างยั่งยืน เพื่อให้แน่ใจว่าการฟื้นฟูป่าไม้และทางเดินของสัตว์ป่าได้รับการบำรุงรักษา การทำแผนที่โดยละเอียดนี้ช่วยให้ชุมชนสามารถตัดสินใจร่วมกันปรับแต่งการปฏิบัติและวางแผนสำหรับการขยายตัวอีกครั้งเมื่อสถานการณ์ด้านความมั่นคงปรับปรุงดีขึ้น

โครงการนี้ยังเน้นย้ำถึงการใช้ทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืนของชุมชน ความหนาแน่นของผลไม้ พืชผัก และพืชสมุนไพรในป่าที่รวบรวมได้ กับกิ่งไม้ที่ตายแล้วสำหรับทำเชื้อเพลิง แสดงถึงความยั่งยืนถึงแม้จะอยู่ภายใต้แรงกดดันในปัจจุบัน การนำชื่อสถานที่ด้วยภาษาท้องถิ่นกลับมาใช้ใหม่และการถ่ายทอดความรู้ระหว่างรุ่นที่ส่งเสริมโดยกระบวนการทำแผนที่ได้เพิ่มความภาคภูมิใจทางวัฒนธรรมและการปฏิบัติตามข้อบังคับของขอบประเพณี การฟื้นคืนของวัฒนธรรมโอเกียก ควบคู่ไปกับแผนเชิงพื้นที่โดยละเอียด สนับสนุนการอ้างสิทธิ์ในที่ดินของชุมชนโดยแสดงให้เห็นถึงการดูแลที่ดินที่ยั่งยืนและหยั่งรากลึกทางประวัติศาสตร์

2. การตัดความเชื่อมโยงจากการปฏิบัติทางวัฒนธรรม สามารถทำให้ความสามัคคีของชุมชนและการปฏิบัติที่ยั่งยืนตามประเพณีอ่อนแอลงได้ ชุมชนสามารถจัดกิจกรรม การประชุมปฏิบัติการ และการชุมนุมเพื่อฟื้นฟูและเฉลิมฉลองการปฏิบัติตามประเพณี กิจกรรมเหล่านี้ยังสามารถเอื้ออำนวยการอภิปรายระหว่างผู้อาวุโสและเยาวชนเพื่อถ่ายทอดความรู้ และมีส่วนร่วมกับชุมชนชนเผ่าพื้นเมืองเพื่อเรียนรู้และแบ่งปันการปฏิบัติทางวัฒนธรรมที่ยั่งยืน

3. อิทธิพลภายนอกที่แข็งแกร่ง สามารถผลักดันชุมชนไปสู่การปฏิบัติที่ไม่ยั่งยืนหรือการตัดสินใจที่ขัดต่อผลประโยชน์ของพวกเขา การเสวนาแบบเปิดและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหน่วยงานภายนอกสามารถช่วยให้ชุมชนเข้าใจเจตนาของบุคคลภายนอกและข้อเท็จจริง ความพยายามสร้างความเข้มแข็งให้แก่ความสามัคคีของชุมชนสามารถช่วยนำเสนอแนวร่วมเพื่อต่อต้านแรงกดดันจากภายนอกที่ไม่พึงประสงค์ และการสร้างพันธมิตรกับชุมชนชนเผ่าพื้นเมืองและองค์กรพัฒนาเอกชนอื่น ๆ สามารถช่วยเสริมจุดยืนของชุมชนได้

4. การพึ่งพาทางเศรษฐกิจ สามารถบังคับให้ชุมชนปฏิบัติอย่างไม่ยั่งยืนเพื่อผลประโยชน์ในทันที ชุมชนสามารถสำรวจและส่งเสริมการปฏิบัติตามประเพณีด้วยนวัตกรรมที่เหมาะสมที่ทั้งยั่งยืนและเป็นไปได้ทางเศรษฐกิจ และแสวงหาการฝึกอบรมด้านการจัดการการเงิน การเป็นผู้ประกอบการ และการเข้าถึงการตลาด พวกเขายังสามารถแสวงหาเงินสนับสนุน เงินทุน หรือการเป็นหุ้นส่วนที่สนับสนุนความคิดริเริ่มทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน โดยอิสระหรือร่วมมือกับพันธมิตรที่สนับสนุนหุ้นส่วนหากต้องการ

ใช้แผนที่กล่าวถึงประเด็นการขยายพื้นที่เกษตร ประเทศไทย

เครดิต: สมาคมศูนย์รวมการศึกษาและวัฒนธรรมของชาวไทยภูเขาในประเทศไทย (ศ.ว.ท.)

ขั้นที่ 2: การจัดการแบบปรับตัว ในบริบทของการใช้งานที่ยั่งยืน ตามขอบประเพณี

ในขั้นที่ 1 เราได้เน้นย้ำถึงข้อควรพิจารณาที่สำคัญบางประการที่ต้องคำนึงถึงหากจะบรรลุหรือสร้างไว้ในระยะยาว ในขั้นที่ 2 เราจะแนะนำความคิดของการจัดการการปรับตัว และอธิบายว่าสามารถนำไปใช้ในบริบทของการใช้อย่างยั่งยืนตามขอบประเพณีได้อย่างไร

การจัดการการปรับตัวเป็นกระบวนการป้องกันหลักฐานในการปฏิบัติด้านการจัดการ ด้วยความตั้งใจที่จะปรับตัวและเรียนรู้ในบริบทของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน การจัดการการปรับตัวสามารถนิยามได้ว่าเป็นการจัดการที่ได้รับ การแก้ไขและปรับปรุงบนพื้นฐานของการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงความพร้อมและสภาพของทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อปรับปรุงยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

ภาพที่ 2 วางเค้าโครงกรอบการจัดการการปรับตัว ซึ่งนำเสนอแนวทางที่มีโครงสร้างในการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน โดยการประเมิน วางแผน กำกับติดตาม ประเมินผล และปรับตัวอย่างต่อเนื่อง ชุมชนชนเผ่าพื้นเมืองสามารถแน่ใจได้ว่าการใช้ทรัพยากรยังคงยั่งยืนเมื่อเผชิญกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลง กระบวนการทำซ้ำนี้ ซึ่งสามารถหยั่งรากลึกได้ทั้งในความรู้ตามประเพณีและความเข้าใจอย่างลึกซึ้งทางวิทยาศาสตร์ช่วยเสริมพลังชุมชนให้สามารถจัดการกับข้อท้าทายที่เกิดขึ้นและช่วยให้แน่ใจในความเป็นอยู่ที่ดีในระยะยาวของทั้งสิ่งแวดล้อมและชุมชน

การจัดการการปรับตัวเป็นเครื่องมือที่สามารถใช้ควบคู่ไปกับการวางแผนการใช้ที่ดินของชุมชน ข้อแตกต่างที่สำคัญคือการวางแผนการใช้ที่ดินของชุมชนขึ้นอยู่กับภาพรวมของเวลา ในขณะที่การจัดการการปรับตัวยังรวมการเปลี่ยนแปลงที่ตามมาด้วย ซึ่งมีการติดตามผ่านการกำกับติดตาม เมื่อเป็นดังนั้น การพัฒนาแผนการใช้ที่ดินของชุมชนสามารถเป็นส่วนแรกของการจัดการการปรับตัว ดังที่แสดงด้านล่างนี้:

- 1. ประเมินสภาพการณ์ปัจจุบัน:** ระบุปัญหาและกำหนดเป้าประสงค์ (โปรดดูแนว 1 เกี่ยวกับการกำกับติดตามบนฐานชุมชนเพื่อการอนุรักษ์และการใช้อย่างยั่งยืน) การทำความเข้าใจสถานะปัจจุบันของทรัพยากร และการระบุปัญหาที่มีอยู่เป็นรากฐานสำหรับแผนการจัดการที่ยั่งยืน หากปราศจากการประเมินที่ชัดเจน ชุมชนอาจมองข้ามประเด็นสำคัญซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติที่ไม่ยั่งยืน ขั้นตอนนี้เป็นพื้นฐานที่สามารถตรวจวัดการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้
- 2. ตัดสินใจว่าท่านต้องการไปสู่ที่ใด:** เป้าหมายเกี่ยวกับทรัพยากรเฉพาะที่น่าสนใจหรือโดยทั่วไปคืออะไร โดยใช้การประเมินปัจจุบัน ชุมชนอาจตัดสินใจจัดการประชุมเพื่อระบุประเด็นสำคัญที่พวกเขาต้องการเปลี่ยนแปลง และเป้าประสงค์ของพวกเขาคืออะไร ตัวอย่างเช่น พวกเขาอาจระบุการปฏิบัติในการเก็บหน่อไม้ที่ไม่ยั่งยืน และประสงค์จะไปถึงจุดที่การเก็บเกี่ยวทั้งหมดภายในเขตแดนของชุมชนดำเนินการโดยใช้การปฏิบัติตามประเพณีที่แน่ใจในความอยู่รอดของต้นไฟ
- 3. พัฒนาและดำเนินการตามแผนการจัดการที่ดินชุมชน:** แผนอันมีโครงสร้างที่ดีให้แผนผังเส้นทางสำหรับการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน เพื่อให้แน่ใจว่าการปฏิบัติของชุมชนสอดคล้องกับเป้าประสงค์ที่มีความยั่งยืน ชุมชนที่ปราศจากแผนอาจมีส่วนในการใช้ทรัพยากรเฉพาะกิจ ซึ่งอาจเป็นอันตรายในระยะยาว ขั้นตอนนี้จะแปลผลข้อค้นพบจากการประเมินผลไปเป็นยุทธศาสตร์ที่ปฏิบัติได้ เพื่อให้แน่ใจว่าชุมชนจะเคลื่อนไปในทิศทางที่มีการประสานงานกัน (โปรดดูกรณีศึกษาที่ 4)

4. การกำกับติดตามทรัพยากร หากจำเป็น ภายในเขตแดนนั้น: การกำกับติดตามอย่างสม่ำเสมอช่วยติดตามความสมบูรณ์และความพร้อมของทรัพยากร เพื่อให้แน่ใจว่าทรัพยากรจะไม่ถูกใช้จนมากเกินไป หากปราศจากการกำกับติดตาม ชุมชนอาจยังคงไม่ตระหนักถึงการลดลงของทรัพยากรจนเมื่อสายเกินไป การกำกับติดตามสามารถให้ข้อมูลที่จำเป็นในการประเมินประสิทธิภาพของแผนการจัดการและแจ้งการปรับเปลี่ยนที่จำเป็น โปรดดูคำแนะนำ 1 ในชุดนี้ เกี่ยวกับการกำกับติดตามบนฐานชุมชนเพื่อการอนุรักษ์และการใช้อย่างยั่งยืน โปรดดูกรอบที่ 2 ด้วย สำหรับข้อควรระวังที่สำคัญบางประการเกี่ยวกับการกำกับติดตามความหลากหลายทางชีวภาพ

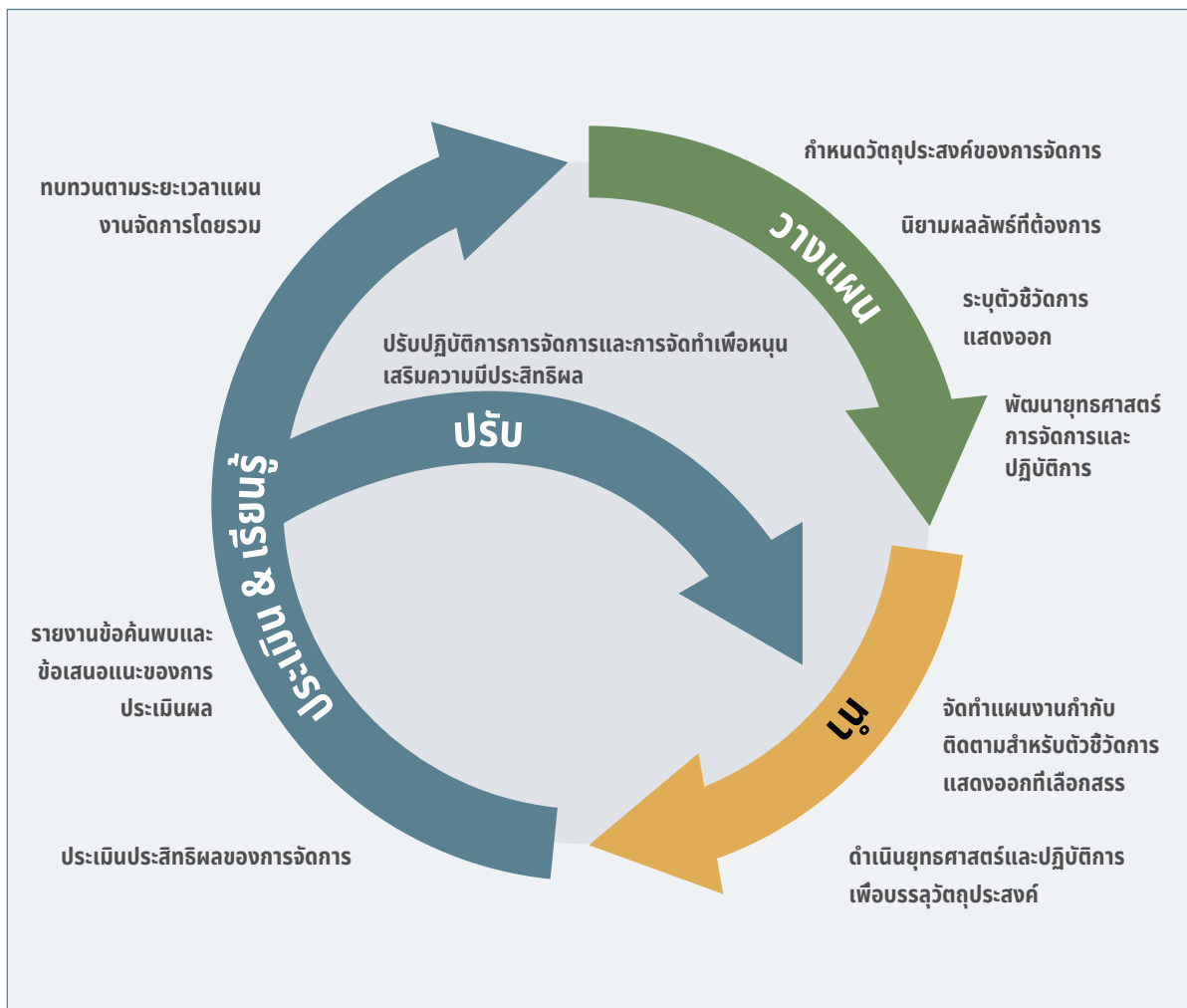
5. ประเมินผลของกระบวนการกำกับติดตาม: การประเมินผลจะช่วยกำหนดว่าการกระทำของชุมชนนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ยั่งยืนหรือไม่และจำเป็นต้องมีการปรับปรุงที่ใดบ้าง การประเมินอย่างสม่ำเสมอช่วยให้แน่ใจได้ว่าชุมชนยังคงอยู่บนเส้นทางแห่งความยั่งยืน และอนุญาตให้มีการแก้ไขหากจำเป็น ขั้นตอนนี้มีความสำคัญต่อการเรียนรู้และปรับแต่งยุทธศาสตร์การใช้ทรัพยากรของชุมชน โปรดดูคำแนะนำ 1 เกี่ยวกับการกำกับติดตามบนฐานชุมชนเพื่อการอนุรักษ์และการใช้อย่างยั่งยืน

6. การปรับแต่งแผนชุมชน: แก้ไขแผน กิจกรรมชุมชนและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติตามความจำเป็นเพื่อตอบสนองต่อสภาวะที่เปลี่ยนแปลงไป ตามที่ระบุผ่านกระบวนการกำกับติดตามและประเมินผล การปรับตัวให้เข้ากับข้อเสนอกใหม่ช่วยให้แน่ใจว่าการกระทำของชุมชนยังคงยั่งยืน แม้ว่าสภาพแวดล้อมหรือสภาพสังคมจะเปลี่ยนแปลงไปก็ตาม ขั้นตอนนี้รวบรวมสาระสำคัญของจัดการการ “ปรับตัว” เพื่อให้แน่ใจว่าแนวทางของชุมชนมีวิวัฒนาการบนฐานของประสบการณ์และข้อเสนอแนะใหม่

แหล่งที่มาและลิงค์เพิ่มเติม:

- คูยเปอร์, ที et al (2023) ทำให้การจัดการการปรับตัวเป็นมิตรกับผู้ใช้น้ำมากขึ้นเพื่อหนุนเสริมให้ผู้จัดการเข้ามาใช้. ผู้คนและธรรมชาติ [มีให้ที่นี่](#).

ภาพที่ 2: กรอบการจัดการการปรับตัว

ภายในโรงเรียนของชุมชนสำหรับการประชุม พาราบาราจัดประชุม SRDC ในเดือนกุมภาพันธ์ 2020

เครดิต: วิกิ บราวน์/FPP

กรณีศึกษาที่ 5:

การพัฒนาแผนจัดการชุมชน-ที่ดิน

ชาววาปีชนแห่งคิยานาเผชิญกับภัยคุกคามที่สำคัญจากการทำเหมืองผิดกฎหมาย การทำไม้ผิดกฎหมาย และรูปแบบอื่น ๆ ของการบุกรุกที่ดินตามประเพณีของพวกเขา เพื่อจัดการกับข้อท้าทายเหล่านี้ พวกเขาได้พัฒนาแผนการจัดการที่ดินของชุมชนที่ครอบคลุม แผนการจัดการที่ดินของชุมชนเป็นเอกสารเชิงยุทธศาสตร์ที่พัฒนาโดยชุมชนเพื่อแนะแนวการใช้ การจัดการ และการอนุรักษ์ที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติภายในเขตแดนของตน เป็นการวางเค้าโครงของเป้าประสงค์ การปฏิบัติ และนโยบายเพื่อการใช้ที่ดินอย่างยั่งยืน สร้างสมดุลระหว่างความสมบูรณ์ของระบบนิเวศ การพัฒนาเศรษฐกิจ และคุณค่าทางวัฒนธรรม แผนนี้โดยทั่วไปได้สร้างขึ้นโดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมที่ความต้องการ ความรู้ และสิทธิของสมาชิกชุมชนเป็นแกนกลางที่ดำเนินการจัดการและใช้อย่างไร

ชุมชนได้ร่วมมือกับสภาโตเฮาส์ภาคใต้ตอนกลางและอำเภอปูมูบีใต้ (SCDT/SRDC) และใช้การผสมผสานระหว่างเทคโนโลยี GPS และความรู้อันล้ำค่าของชุมชน แผนนี้วางเค้าโครงการใช้ที่ดินอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ และวิธีการเพื่อการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมของพวกเขา ชาววาปีชนยังเข้าร่วมในการสนับสนุนอย่างกว้างขวางกับรัฐบาลเพื่อให้ได้รับการยอมรับทางกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินของพวกเขา

การดำเนินการตามแผนนี้ได้เสริมความเข้มแข็งให้แก่ความสามัคคีของชุมชน ปรับปรุงการปกป้องสิ่งแวดล้อมและสนับสนุนวิถีชีวิตที่ยั่งยืนผ่านโครงการต่าง ๆ เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ความพยายามของพวกเขาได้นำไปสู่การเสวนาอย่างต่อเนื่องกับรัฐบาลเพื่อให้ได้สิทธิในที่ดินอย่างเป็นทางการ งานของชาววาปีชนทำหน้าที่เป็นแบบจำลองสำหรับชุมชนชนเผ่าพื้นเมืองอื่นๆ ที่เผชิญกับข้อท้าทายที่คล้ายคลึงกัน แสดงให้เห็นพลังของความคิดริเริ่มที่ชุมชนขับเคลื่อนในการบรรลุการพัฒนาที่ยั่งยืนและการยอมรับสิทธิในที่ดิน

แหล่งที่มาและลิงค์เพิ่มเติม:

- ชาววาปีชนในคิยานานำเสนอแผนที่เขตแดนและข้อเสนอชุมชนเพื่อรักษาป่าบรรพบุรุษ แผนงานคนอยู่กับป่า [มีให้ที่นี่](#)
- แผนงานคนอยู่กับป่า องค์การพัฒนาประชาชนภาคใต้กลาง (2012) คิดร่วมกันเพื่อคนที่มาภายหลัง แผนโครงสร้างสำหรับการดูแลเขตแดนวาปีชนในคิยานา เอกสารของชนเผ่าพื้นเมืองของปูมูบีใต้ [มีให้ที่นี่](#)

กรอบที่ 2: ข้อควรระวังในการกำกับติดตาม

การกำกับติดตามอาจเป็นการหลอกลวงได้ นี่เป็นเรื่องจริงของกระบวนการสังเกตการณ์ทั้งหมด และอาจเป็นประเด็นที่ละเอียดอ่อนในการอภิปรายว่าการสังเกตผู้คน (ทั้งนักวิทยาศาสตร์และชุมชนท้องถิ่น) ได้ใช้เวลาและความพยายามมากมายในการรวบรวมกลับมิได้ให้ข้อเสนอแนะที่น่าเชื่อถืออย่างที่พวกเขาคิดว่าเป็น อย่างไรก็ตาม สิ่งสำคัญคือต้องเปิดกว้างและซื่อสัตย์เกี่ยวกับข้อท้าทายของการกำกับติดตามความหลากหลายทางชีวภาพ บางสิ่งได้รับการกำกับติดตามอย่างน่าเชื่อถือมากกว่าสิ่งอื่น ๆ ตัวอย่างเช่น สิ่งที่อยู่ประจำ เช่น ต้นไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ แต่บรรดาสัตว์ โดยเฉพาะที่ลึกลับ หายาก และชอบเคลื่อนย้าย ไม่ง่ายที่จะสังเกตเห็นแนวโน้มน

ประมงชายฝั่งขนาดเล็กในเกาะเซห์ อินโดนีเซีย

เครดิต: ฮอลลี บูธ

ขั้นที่ 3: ตัวชี้วัดของการใช้ อย่าง(ไม่)ยั่งยืน

ในขั้นที่ 2 เราได้แนะนำความคิดของการจัดการการปรับตัว และวิธีการประยุกต์ใช้อย่างไรให้เป็นเครื่องมือสำหรับการประเมินการใช้อย่างยั่งยืนตามขอบประเพณี ในขั้นนี้ เราพิจารณาการใช้ตัวชี้วัดเพื่อกำกับติดตามการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ความยั่งยืนนี้ขึ้นชื่อว่าตรวจวัดได้ยาก แต่มีตัวชี้วัดบางอย่างที่เป็นประโยชน์ที่สามารถใช้ในการกำกับติดตามและซึ่งสามารถช่วยให้สัญญาณเมื่อมีปัญหา ตัวชี้วัดเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำกับติดตามและประเมินความยั่งยืนของการใช้ทรัพยากร พวกเขาให้ภาพเชิงลึกที่สามารถติดตามได้ตามระยะเวลาเพื่อประเมินความก้าวหน้าและแจ้งการตัดสินใจด้านการจัดการการปรับตัว

เมื่อเลือกตัวชี้วัด จำเป็นอย่างยิ่งที่ชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นจะต้องพิจารณาบริบทอันมีเอกลักษณ์ คุณค่า และลำดับความสำคัญ ระยะเวลาของการกำกับติดตามอาจแตกต่างกันไปบนฐานของทรัพยากรเฉพาะ ศักยภาพของชุมชน และอัตราการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากร ตัวชี้วัดที่พัฒนาโดย หรือเลือกโดยชนเผ่าพื้นเมืองและโดยชุมชนท้องถิ่นมักจะมี ความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมและสัมพันธ์กับแง่มุมอื่น ๆ ของการบริหารจัดการชุมชนนอกเหนือจากการตรวจวัดทางนิเวศวิทยา (ต.ย. ขอบเขตและการใช้พืชสมุนไพรเพื่อการดูแล หรือความแข็งแกร่งและแนวโน้มในการปฏิบัติพิธีกรรมตามฤดูกาล)

การใช้อย่างยั่งยืนต้องใช้เวลา – และไม่ใช่เรื่องง่ายเสมอไปที่จะเห็นการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในประชากรของสายพันธุ์ที่เติบโตช้า หรือที่อยู่อาศัยที่ใช้เวลานานในการเกิดขึ้นใหม่ อันจะช่วยให้มากในการค้นหาแนวทางกำกับติดตามที่สามารถรับสัญญาณความคืบหน้าในระยะสั้นเหล่านี้ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงในระยะยาว รวมถึงการฟื้นฟูจะเป็นประโยชน์ เพื่อให้แน่ใจว่าชุมชนสามารถยังคงมีแรงจูงใจในการบรรลุการใช้งานที่ยั่งยืนในระยะยาว

แนวทางการจัดการการปรับตัวเน้นการทบทวนและปรับเป้าหมายและตัวชี้วัดเป็นประจำเพื่อให้แน่ใจว่าสิ่งเหล่านี้ยังคงเกี่ยวข้องและมีประสิทธิผล ตารางที่ 1 แสดงตัวชี้วัดหลักบางประการ เป้าหมายที่เป็นไปได้ ช่วงเวลา และองค์ประกอบของระบบสังคม-นิเวศวิทยาที่พวกเขากำหนดเป้าหมายไว้ ระยะเวลาเป็นข้อเสนอแนะโดยประมาณเท่านั้น การกำกับติดตามซ้ำอาจจำเป็นต้องเกิดขึ้นบ่อยมาก-น้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับบริบทเฉพาะ

ตารางที่ 1: ตัวชี้วัดทั่วไปทางนิเวศวิทยาและสังคมสำหรับการกำกับติดตามการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนในที่ดินของชุมชน

ประเภทตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ระยะเวลา	องค์ประกอบระบบสังคม-นิเวศวิทยา
นิเวศวิทยา	ระดับ (ความอุดมสมบูรณ์หรือความหลากหลาย) ขององค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพที่มีความสำคัญต่อชุมชน (ต.ย. ต้นไม้ผล สัตว์ที่ล่าได้ พื้นที่ที่มีที่อยู่อาศัยประเภทต่าง ๆ)	สร้างหรือเพิ่มความอุดมสมบูรณ์หรือความหลากหลายของสายพันธุ์ที่สำคัญหรือประเภทของระบบนิเวศ	รายปี - ทุก 5 ปี	สุขภาพและความยืดหยุ่นของระบบนิเวศ
	ขนาดประชากรของสายพันธุ์หลัก (ต.ย. สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ปลา ขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ พันธุ์ไม้สำคัญทางวัฒนธรรม)	ขนาดประชากรไม่มีการลดลงอย่างมีนัยสำคัญ รังรักษาประชากรให้สูงกว่าเกณฑ์วิกฤต	ตามฤดูกาลหรือรายปี	การอนุรักษ์สายพันธุ์และสมดุลของระบบนิเวศ
	คุณภาพและขนาดของที่อยู่อาศัย (ต.ย. สุขภาวะและขนาดของป่าไฟ การบุกรุกทางการเกษตร)	ไม่มีการสูญเสียสุทธิของที่อยู่อาศัยที่สำคัญ การฟื้นฟูพื้นที่เสื่อมโทรม	ทุก 3-5 ปี (หรือบ่อยกว่าในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ต.ย. ชาวโอเชียก-เดือนต่อเดือน)	บูรณาการของระบบนิเวศและการอนุรักษ์ที่อยู่อาศัย
	คุณภาพน้ำหรือความพร้อมของน้ำ (ต.ย. การมีสารเคมี ความขุ่น ระดับน้ำตลอดปี)	รักษาคุณภาพน้ำให้อยู่ในระดับที่ปลอดภัยสำหรับการบริโภคของมนุษย์และสุขภาพของระบบนิเวศ	ตามฤดูกาลหรือรายปี	สุขภาพของระบบนิเวศและความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์
	ความถี่ ขนาด และความรุนแรงของเหตุการณ์ (ต.ย. ไฟ น้ำท่วม ภัยแล้ง ลมแรง) ซึ่งอาจจำเป็นสำหรับการทำงานของระบบนิเวศ แต่อาจเป็นการทำลายล้างได้เช่นกัน	สร้างรักษาจำนวนและขนาดของเหตุการณ์ตามปกติ/ปลอดภัยเพื่อรักษาสุขภาพของนิเวศวิทยา และสังเกตแนวโน้มซึ่งอาจบ่งบอกผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและต้องมีการปรับตัว	ตามฤดูกาล	บูรณาการของระบบนิเวศและการอนุรักษ์ที่อยู่อาศัย
	องค์ประกอบของสายพันธุ์	ไม่มีการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบอย่างมีนัยสำคัญที่บ่งชี้ถึงความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศ	ตามฤดูกาลหรือรายปี	การอนุรักษ์สายพันธุ์และสมดุลของระบบนิเวศ

ประเภทตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ระยะเวลา	องค์ประกอบระบบ สังคม-นิเวศวิทยา
ตัวชี้วัดทางสังคม-เศรษฐกิจ	การพึ่งพาทรัพยากรเฉพาะอย่างสูง	ความหลากหลายของการใช้ทรัพยากรเพื่อลดการพึ่งพิงสิ้นเกินในทรัพยากรชนิดเดียว	รายปี	ความยืดหยุ่นของชุมชนและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ
	การจ้างงานในท้องถิ่นในการจัดการทรัพยากร	เพิ่มโอกาสในการจ้างงานในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน	รายปี	ความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชนและการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์
	รายได้จากการใช้อย่างยั่งยืน	เพิ่มหรือรักษาเสถียรภาพของรายได้จากกิจกรรมบนฐานการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน	รายปี	ความยั่งยืนทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชน
	อาชีพตามประเพณี	ช่วยตรวจวัดความต่อเนื่องการเปลี่ยนแปลง หรือการสูญเสียวิถีชีวิตชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นตามกาลเวลา สามารถเน้นย้ำถึงการเปลี่ยนแปลงจากการปฏิบัติตามประเพณีไปสู่อาชีพสมัยใหม่เนื่องจากแรงกดดันทางสังคม-เศรษฐกิจต่าง ๆ	รายปี-ทุกปี	สะท้อนความต่อเนื่อง อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม และการถ่ายทอดภูมิปัญญาและทักษะระหว่างรุ่นคน ทั้งยังสะท้อนการใช้และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน
ตัวชี้วัดทางวัฒนธรรมและสังคม	การเก็บรักษาความรู้ตามประเพณี	จัดทำเอกสารและถ่ายทอดภูมิปัญญาตามประเพณีที่สัมพันธ์กับการใช้ทรัพยากร	ต่อเนื่อง	การอนุรักษ์วัฒนธรรมและการถ่ายทอดความรู้ระหว่างรุ่นคน
	การเข้าร่วมของชุมชนในการจัดการทรัพยากร	เพิ่มการมีส่วนร่วมของชุมชนในกระบวนการตัดสินใจ	รายปี	ความสามัคคีทางสังคมและการอนุรักษ์ที่นำโดยชุมชน
	ความขัดแย้งเกี่ยวกับการใช้/ความต้องการทรัพยากรธรรมชาติ	ลดหรือรักษาระดับความขัดแย้งที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงและการใช้ทรัพยากรในระดับต่ำ	รายปี	ความสามัคคีทางสังคมและความยืดหยุ่นของชุมชน

ประเภทตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ระยะเวลา	องค์ประกอบระบบสังคม-นิเวศวิทยา
	ดัชนีความหลากหลายทางภาษา (ILD)	ตรวจวัดความมีชีวิตชีวาและแนวโน้มของภาษาเมื่อเวลาผ่านไป สะท้อนให้เห็นสุขภาวะของความหลากหลายทางวัฒนธรรม การลดลงของความหลากหลายทางภาษาบ่งบอกถึงการเซาะกร่อนทางวัฒนธรรมในขณะที่มีความมั่นคงหรือการเพิ่มขึ้นบ่งบอกถึงการเก็บรักษาและการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมที่แข็งแกร่ง	ทุก 5-10 ปี	การสูญเสียสามารถส่งสัญญาณถึงแรงกดดันของการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรม การสูญเสียภูมิปัญญาตามประเพณีและลดการถ่ายทอดภาษาระหว่างรุ่นคน ในทางกลับกัน การเพิ่มขึ้นหรือเสถียรภาพของ ILD เสนอแนะถึงความพยายามในการอนุรักษ์วัฒนธรรมที่มีประสิทธิภาพและความยืดหยุ่นของชุมชนที่แข็งแกร่ง
การบริหารจัดการ	ความชัดเจนของสิทธิและความรับผิดชอบในทรัพยากร	การจัดทำเอกสารที่ชัดเจนและความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิในทรัพยากรของชุมชน	ทุก 3 ปีหรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง	ความชัดเจนของการบริหารจัดการและการป้องกันความขัดแย้ง
	ความมีประสิทธิภาพของกลไกการบังคับใช้	เพิ่มการปฏิบัติตามแนวทางการใช้งานที่ยั่งยืนที่กำหนดโดยชุมชน	รายปี	ความมีประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการปกป้องทรัพยากร

กรอบที่ 3: การปรับเปลี่ยนพื้นฐาน

“การปรับเปลี่ยนพื้นฐาน” เป็นปรากฏการณ์ที่แต่ละรุ่นคนยอมรับสถานะปัจจุบันของระบบสังคมและนิเวศวิทยาเป็นบรรทัดฐานหรือพื้นฐาน ซึ่งมักจะมองข้ามการเปลี่ยนแปลงและการลดลงที่เกิดขึ้นเมื่อเวลาผ่านไปจนถึงจุดนั้น ทั้งยังสามารถเกิดขึ้นได้ภายในชีวิตของแต่ละบุคคล ซึ่งเราลืมไปว่าสิ่งต่าง ๆ เคยเป็นอย่างไร นี่สามารถนำไปสู่การยอมรับความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมและการสูญเสียการปฏิบัติทางวัฒนธรรมอย่างค่อยเป็นค่อยไป เนื่องจากแต่ละรุ่นคนที่สืบเนื่องกันจะจัดระบบใหม่ของสภาวะ ‘ปกติ’ ต่อสิ่งที่พวกเขาประสบครั้งแรก ในบริบทของตัวชี้วัดเชิงคุณภาพเพื่อความยั่งยืน นี่สามารถทำให้เกิดอคติที่บิดเบือนการรับรู้และการประเมินสุขภาวะของระบบนิเวศหรือความเป็นอยู่ที่ดีทางสังคม ตัวอย่างเช่น เรื่องราวและการรวบรวมซ้ำที่อาศัยความทรงจำส่วนตัวอาจลดความสำคัญขนาดของการสูญเสียทรัพยากรหรือการสูญเสียวัฒนธรรมโดยไม่ตั้งใจ เพื่อต่อต้านอคติเหล่านี้ ชุมชนสามารถรวมข้อมูลทางประวัติศาสตร์ การกำกับติดตามระยะยาว และการถ่ายทอดความรู้ระหว่างรุ่นคน (ต.ย. ผ่านการเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ) ในกระบวนการประเมินผล โดยการรับรองและปรับพื้นฐานที่เปลี่ยนไป ชุมชนสามารถกำหนดเป้าหมายที่มีข้อมูลมากขึ้นสำหรับการใช้งานที่ยั่งยืน เพื่อให้แน่ใจว่าตัวชี้วัดเชิงคุณภาพสะท้อนถึงความเป็นจริงทั้งในอดีตและปัจจุบัน

การทำแผนที่แบบมีส่วนร่วม โยเซมบิก
เครดิต: รัเบคคา ซอร์ต

ขั้นที่ 4: ยุทธศาสตร์การดำเนินการและเครื่องมือสำหรับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

เท่าที่ผ่านมา เราได้อภิปรายเกี่ยวกับข้อพิจารณาหลักสำหรับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน บทบาทของการจัดการการปรับตัว และตัวชี้วัดบางประการของความยั่งยืน ในส่วนนี้ เราจะกำหนดเค้าโครงยุทธศาสตร์บางอย่างที่สามารถใช้เพื่อเป็นแนวทางในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ครั้งเมื่อแผนการจัดการที่ดินชุมชนได้รับการพัฒนา

ยุทธศาสตร์ทั่วไปบางอย่างที่มีอยู่ที่สามารถใช้เพื่อจัดการการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ที่แต่ละส่วนปรับแต่งให้เหมาะกับบริบทเฉพาะทางนิเวศวิทยาและสังคมของชุมชน ในบรรดาสิ่งเหล่านี้ การกำหนดเขตห้ามจับ การปิดฤดูการ กำหนดโควตา และการจำกัดเทคโนโลยีทำลายล้าง - อาทิเช่น อวนบางประเภทที่ใช้จับปลา การใช้สารพิษจับปลา หรือการใช้กับดัก - ที่พิสูจน์ว่าเป็นวิธีการที่สามารถบรรเทาการประมงมากเกินไป นอกจากนี้ การปฏิบัติต่าง ๆ เช่น การกำจัดสายพันธุ์รุกราน และการใช้ข้อจำกัดในการใช้สารเคมีหรือการถากถางที่ดินมีบทบาทสำคัญในความพยายามในการอนุรักษ์ สิ่งที่สำคัญเท่าเทียมกันคือการควบคุมการใช้ทรัพยากรโดยบุคคลภายนอกเพื่อให้แน่ใจว่าความยั่งยืนในท้องถิ่นจะไม่ถูกประนีประนอมโดยความต้องการจากภายนอก

เมื่อพัฒนาแผนการจัดการที่ดินของชุมชน การใช้งานที่จัดการตามระบบความรู้ของชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งมักจะเรียกว่า “การใช้้อย่างยั่งยืนตามชนบทประเพณี” เป็นรากฐานที่แข็งแกร่งสำหรับการจัดการทรัพยากรอย่างมีความรับผิดชอบ เมื่อเผชิญกับความท้าทายใหม่ ๆ อาทิเช่น แรงกดดันของประชากรที่เพิ่มขึ้น การเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อม ชุมชนจะได้รับประโยชน์จากการเสริมการปฏิบัติตามประเพณีด้วยความรู้ทางวิทยาศาสตร์ สิ่งนี้สามารถช่วยปรับยุทธศาสตร์การจัดการที่มีอยู่และแสดงให้เห็นถึงแนวทางการจัดการที่ยั่งยืนตามชนบทประเพณีให้กับผู้รับที่กว้างขวางขึ้น

ในที่นี้ เราแบ่งปันยุทธศาสตร์บางอย่างสำหรับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับสี่ขั้นตอนสำหรับกรอบของโลก: ยับยั้ง ลดทอน ต่ออายุฟื้นฟู (โปรดดูกรอบที่ 4) ตัวอย่างเหล่านี้เป็นตัวอย่างมากกว่าเป็นการกำหนด เมื่อยุทธศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับบริบทอย่างสูง ทั้งทางนิเวศวิทยาและทางสังคม เป้าประสงค์คือการสร้างสมดุลที่เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและหมุนเสริมผลิตภาพ

สิ่งสำคัญที่ควรบันทึกไว้ว่าการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพเกิดขึ้นในที่ดินของชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นน้อยกว่าในที่ดินอื่น ๆ และในบางกรณี ที่ดินของชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นเป็นดั่งเกาะแห่งความหลากหลายทางชีวภาพในท้องทะเลแห่งความเสื่อมโทรม (การประเมินผลโลกของ IPBES) แต่เมื่อชุมชนต้องการพิจารณาการใช้ทรัพยากร อาจเป็นกรอบที่เป็นประโยชน์ในการพิจารณา ต้องสังเกตว่า ชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นจำนวนมากใช้แนวคิดเหล่านี้ ชื่อและคำศัพท์ที่แตกต่างกันผ่านการปฏิบัติตามประเพณีของพวกเขา

กรอบที่ 4: ลำดับขั้นการบรรเทาและการอนุรักษ์ (MCH)

ลำดับขั้นการบรรเทาและการอนุรักษ์ (MCH) เป็นกรอบยุทธศาสตร์ที่ออกแบบมาเพื่อแนะแนวบุคคล ชุมชน รัฐบาล และองค์กรในการตัดสินใจที่ลดผลกระทบด้านลบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นกรอบการทำงานเพื่อช่วยให้ชุมชนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ และเป็นวิธีที่รู้ว่าการดำเนินการที่พวกเขากำลังทำนั้นเพียงพอที่จะไปถึงจุดนั้นหรือไม่ (ต.ย. ขั้นตอนที่ 2 ขั้น 2)

อันประกอบด้วยการดำเนินการหลักสี่ประการ: การละเว้นจากการก่อให้เกิดอันตราย ลดผลกระทบของการดำเนินการที่ได้ทำไปแล้วฟื้นฟูระบบนิเวศที่เสื่อมโทรม และต่ออายุสภาพแวดล้อมที่เสียหายผ่านมาตรการเชิงรุก ในบริบทของการใช้อย่างยั่งยืนตามขบวนการประเพณี ข้อความนี้ของลำดับขั้นที่ได้รับความนิยมว่าชุมชนชนเผ่าพื้นเมืองและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติมีความเชื่อมโยงระหว่างกัน และสามารถอยู่ร่วมกันได้

MCH นำเสนอเครื่องมือในการบูรณาการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์เข้ากับกระบวนการตัดสินใจ ทั้งโดยชุมชนเองและโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ในการวางแผนระดับภูมิภาคและระดับชาติ โดยการประยุกต์ใช้ MCH ชุมชนสามารถเน้นย้ำถึงการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและการใช้อย่างยั่งยืนเพื่อให้แน่ใจว่าการปฏิบัติของพวกเขาเป็นที่ยอมรับและสนับสนุน ตัวอย่างเช่น ชนเผ่าพื้นเมืองจัดการอย่างน้อยหนึ่งในสี่ของพื้นผิวดินของโลก รวมทั้งประมาณ 40% ของพื้นที่คุ้มครองบนบกและภูมิทัศน์ที่ครอบคลุมทางนิเวศวิทยา โดยผ่าน MCH ชุมชนสามารถแสดงถึงความหลากหลายทางชีวภาพจากการดำเนินการต่าง ๆ เช่น การคุ้มครองป่าไม้ (ขั้นที่ 1) การสกัดผลผลิตจากป่าที่ไม่ใช่ไม้ซุงอย่างยั่งยืน (ขั้นที่ 2) การจัดการระบบไฟเพื่อฟื้นฟูพุ่มพืชรก (ขั้น 3) และการฟื้นฟูป่าบนพื้นที่ที่เสื่อมโทรมในอดีต (ขั้น 4)

ขั้นตอนที่แก้ไขสำหรับการใช้งานโดยชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น คือ:

- ละเว้นจากการก่อให้เกิดอันตรายต่อสภาพแวดล้อมทางสังคมและนิเวศวิทยาที่ผู้คนและธรรมชาติอยู่ร่วมกัน
- ลดผลกระทบของการดำเนินการที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางสังคมและนิเวศวิทยา
- การฟื้นฟูสภาพแวดล้อมทางสังคมและนิเวศวิทยาที่เสื่อมโทรม และ
- ต่ออายุให้สิ่งแวดล้อมทางสังคม-เศรษฐกิจที่เสื่อมโทรมแล้วผ่านมาตรการเชิงรุก

โดยการบูรณาการความรู้และขนบธรรมเนียมของชนเผ่าพื้นเมืองและท้องถิ่นภายในกรอบนี้ ชุมชนสามารถปรับปรุงการดูแลทรัพยากรธรรมชาติ โดยทำให้แน่ใจว่าการใช้ทรัพยากรจะยั่งยืนในลักษณะที่เคารพวัฒนธรรมประเพณีที่สนับสนุนการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพสำหรับคนรุ่นอนาคต แนวทางแบบองค์รวมนี้รับรู้และขยายผลลัพธ์ของการอนุรักษ์เชิงบวกที่บรรลุโดยชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น ให้มีวิถีทางที่มีโครงสร้างในการจัดทำเอกสารและแบ่งปันการมีส่วนร่วมของพวกเขาต่อเป้าประสงค์ของความหลากหลายทางชีวภาพของโลก

แหล่งที่มาและลิงค์ต่อไป:

- มิลเนอร์-กิลปีแลนด์, อีเจ et al. (2021) สี่ขั้นตอนเพื่อโลก: การสร้างกระแสหลักหลังปี-2020 กรอบความหลากหลายทางชีวภาพโลก หนึ่งโลก, 4:1, นน. 75-87. [ดูที่นี่](#).
- การบรรเทา & ลำดับขั้นของงานอนุรักษ์ (2021). [ดูที่นี่](#).

สี่ขั้นตอนสำหรับโลก

ต่ออายุ

ต.ย. ชดเชยผลกระทบที่เลี่ยงไม่ได้ของการพัฒนา โดยการลงทุนในงานอนุรักษ์เหมือนกันที่อื่น

ต.ย. สร้างระบบนิเวศเชิงรุก เช่น แนวปะการังเทียมและเมืองสีเขียว

ฟื้นฟู

ต.ย. การปลูกซ้ำและการเติมใหม่ในพื้นที่เสื่อมโทรมดดยกิจกรรมการพัฒนา (แก้ไข)

ต.ย. การปรับปรุงเชิงรุกพื้นที่เสื่อมโทรมของการผลิตชายขอบ

ลด

ต.ย. ปฏิบัติการที่ดีที่สุดทางอุตสาหกรรม เพื่อการใช้ในการประมง เกษตร การสกัด ฯลฯ (น้อยลง)

ต.ย. การอนุรักษ์ป่าเชิงรุกและการสกัดผลผลิตจากป่าที่ไม่ใช่ไม้ซุงที่สกัดในที่ดินชนเผ่าพื้นเมือง

ละเว้น

ต.ย. ยังคงรักษาความหลากหลายทางชีวภาพที่สำคัญในแหล่งพัฒนา (เลี่ยง)

ปกป้องเชิงรุกแหล่งทางทะเลและแผ่นดินที่สำคัญ

วิธีช่วงชั้นของการบรรเทา

วิธีช่วงชั้นของการอนุรักษ์

ไม้ซุง: ไม้ซุงทำหน้าที่เป็นทรัพยากรที่สำคัญสำหรับชุมชนนับไม่ถ้วนทั่วโลก โดยจัดหาวัสดุสำหรับการก่อสร้าง เชื้อเพลิง และปฏิบัติการทางวัฒนธรรม อย่างไรก็ตาม คุณค่าของมันยังเสี่ยงต่อการแสวงประโยชน์ที่ยั่งยืน สัญญาณของการใช้ไม้ซุงที่ไม่ยั่งยืน ได้แก่ การทำลายป่า ต้นไม้เป็นโรคและตายลง (ต.ย. ถ้ากิ่งก้านถูกตัดเป็นประจำ หากต้นไม้ถูกปลูกลับมากเกินไป หรือหากต้นไม้อยู่ในพื้นที่แห้ง) การลดลงของความหลากหลายของสายพันธุ์ต้นไม้ และระบบนิเวศที่หยุดชะงัก เมื่อต้นไม้ที่โตเต็มที่ถูกกำจัดโดยไม่คำนึงถึงการฟื้นฟู อาจนำไปสู่ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ซ้อนทับกัน รวมถึงการสูญเสียที่อยู่อาศัยและความหลากหลายทางชีวภาพ วัฏจักรของน้ำที่ถูกเปลี่ยนทาง และการปลดปล่อยคาร์บอนเพิ่มขึ้น เพื่อให้แน่ใจถึงความยั่งยืนของทรัพยากรไม้ซุง มาตรการเชิงรุกหลายหลายสามารถดำเนินการได้:

- **ละเว้น:** ดำเนินการควบคุมอย่างเข้มงวดเพื่อป้องกันการทำลายป่าและให้แน่ใจว่าต้นไม้ที่โตเต็มที่จะไม่ถูกกำจัดโดยไม่มีแผนการฟื้นฟู
- **ลด:** ฝึกรักษาเกี่ยวแบบคัดเลือก ซึ่งมีเพียงต้นไม้บางต้นเท่านั้นที่ถูกตัดในขณะที่ต้นไม้บางต้นถูกปล่อยให้โตเต็มที่ สามารถรักษาบูรณภาพเชิงโครงสร้างของป่าไม้ไว้ได้ โดยการปล่อยให้มีการผสมสายพันธุ์และอายุของต้นไม้ รวมทั้งต้นไม้ที่มีเมล็ด ป่าสามารถเติบโตได้ตามธรรมชาติ เพื่ออนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและหน้าที่ของนิเวศวิทยา
- **ฟื้นฟู:** การปลูกพืช อันเป็นศาสตร์ของการจัดการป่า นำเสนอชุดเทคนิคเพื่อส่งเสริมสุขภาพและผลิตภาพของป่าไม้ เทคนิคหนึ่งคือการอนุรักษ์ป่าบนความลาดชันและริมฝั่งแม่น้ำ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่สำคัญต่อการป้องกันการพังทลายของดินและปกป้องคุณภาพน้ำ โดยการรักษาพื้นที่เหล่านี้ไว้ให้เป็นป่าคงเดิม ชุมชนสามารถบรรเทาความเสี่ยงของดินถล่มและน้ำท่วม ซึ่งมีกรุนแรงขึ้นจากการทำลายป่า
- **ต่ออายุ:** การจัดตั้งเรือนเพาะชำต้นกล้าเป็นแนวคิดที่ก้าวหน้าเพื่อให้แน่ใจว่าต้นไม้เล็กสามารถทดแทนต้นไม้ที่ถูกตัดไปแล้ว โดยการปลูกสายพันธุ์ที่หลากหลาย ชุมชนสามารถส่งเสริมโครงสร้างป่าไม้ที่ยืดหยุ่นและแข็งแรง วิธีนี้ได้ผลดีที่สุดหากต้นไม้มาจากพื้นที่ที่ถล่มมากกว่าที่จะนำเข้ามาในพื้นที่ เนื่องด้วยนี้ช่วยให้แน่ใจว่า ความหลากหลายทางพันธุกรรมได้รับการรักษาไว้ การปฏิบัตินี้ไม่เพียงแต่รักษาการจัดการไม้ซุงให้สำหรับคนรุ่นอนาคต แต่ยังมีส่วนต่อสุขภาพโดยรวมของระบบนิเวศอีกด้วย

พืชที่ไม่ใช่เนื้อไม้: พืชที่ไม่ใช่เนื้อไม้ รวมทั้งบรรดาสมุนไพร หญ้า เฟิร์น เชื้อรา และพืชน้ำ มีบทบาทสำคัญในการดำรงชีวิตและวัฒนธรรมของชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น พืชเหล่านี้ไม่เพียงแต่เป็นแหล่งอาหาร ยา และวัสดุสำหรับการก่อสร้างและงานช่างเท่านั้น แต่ยังสามารถดำรงคุณค่าทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณอย่างสำคัญอีกด้วย สิ่งเหล่านี้มีส่วนช่วยในความหลากหลายทางโภชนาการ การปฏิบัติในการดูแลสุขภาพตามประเพณี และเป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรมและพิธีต่าง ๆ จำนวนมาก การใช้อย่างไม่ยั่งยืนของทรัพยากรเหล่านี้บ่งบอกโดยการลดลงอย่างเห็นได้ชัดของประชากรพืช การลดลงของสายพันธุ์สำคัญที่มีอยู่ และความเสื่อมโทรมของที่อยู่อาศัย ซึ่งสามารถนำไปสู่การสูญเสียภูมิปัญญาตามประเพณีและความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อสงวนรักษาความยั่งยืนของทรัพยากรเหล่านี้ มีการปฏิบัติหลายอย่างที่สามารรถนำมาใช้ได้:

- **ละเว้น:** การจำกัดการค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมุนไพรที่หายากหรือใกล้สูญพันธุ์ ภายในชุมชนหรือภายใต้การอนุญาตที่เข้มงวดสามารถป้องกันการเก็บเกี่ยวมากเกินไปและทำให้แน่ใจได้ว่าการเก็บเกี่ยวเพื่อประโยชน์ต่อชุมชนโดยตรง
- **ลด:** เทคนิคการเก็บเกี่ยวที่ยั่งยืน อาทิเช่น การหลีกเลี่ยงการถอนรากถอนโคนทั้งต้นเมื่อไม่จำเป็น ให้แน่ใจว่าพืชอยู่รอดและยังคงเติบโตอย่างต่อเนื่อง ยิ่งกว่านั้น การตัดเหนือข้อต้นไฟเพื่อให้เจริญเติบโตขึ้นใหม่จะไปจำกัดการเก็บเกี่ยวและหลีกเลี่ยงการเก็บเกี่ยวในช่วงฤดูการเจริญเติบโต เมื่อเปลือกไม้ถูกใช้เพื่อความมุ่งหมายทางการแพทย์ เทคนิคที่รวมถึงการลอกเปลือกเพียงบางส่วน และมีใช้รอบต้นไม้ โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสมเพื่อลดความเสียหายและคลุมบริเวณที่สัมผัสด้วยดินเปียกเพื่อส่งเสริมการเยียวยาและป้องกันโรค
- **ฟื้นฟู:** ต้นไม้และไม้พุ่มที่ให้ผลควรได้รับการปกป้องจากการทำลายหากเป็นไปได้ สายพันธุ์เหล่านี้ไม่เพียงแต่จัดหาอาหารเท่านั้น แต่ยังมีบทบาทในระบบนิเวศโดยการให้ที่อยู่อาศัยและทำหน้าที่เป็นแหล่งอาหารสำหรับสัตว์ป่าด้วย ตัวอย่างเช่น เมารีเกีย เฟลิกซูโอซา หรือที่รู้จักกันทั่วไปในชื่อปาล์มโมริเซ หรืออากัวเจ มีบทบาทสำคัญในการใช้งานอย่างยั่งยืนภายในป่าฝนแอมะซอน ในฐานะที่เป็นสายพันธุ์หลัก มันกำหนดรูปร่างของโครงสร้างและหน้าที่ของระบบนิเวศอย่างสำคัญ ที่ให้ที่อยู่อาศัยและยังชีพสำหรับสัตว์ป่าหลายชนิด ทั้งยังมีความสำคัญทางเศรษฐกิจอย่างยิ่งใหญ่สำหรับชุมชนท้องถิ่นตลอดทั่วภูมิภาคแอมะซอน การเก็บเกี่ยวและจัดการเมารีเกีย เฟลิกซูโอซา ไม่เพียงสนับสนุนวิถีชีวิตของชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยังมีส่วนในการอนุรักษ์ป่าฝนแอมะซอนอีกด้วยโดยการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างรับผิดชอบอีกด้วย
- **ต่ออายุ:** จัดตั้งสวนชุมชนหรือเรือนเพาะชำเพื่อปลูกพืชสมุนไพรและพืชวัฒนธรรม เพื่อชดเชยผลกระทบของการเก็บหาของป่า

กรณีศึกษาที่ 6:

เทคนิคการเก็บเกี่ยวที่ยั่งยืน: ถั่วบราซิล

ถั่วบราซิลกระเทาะเปลือกออกในเขตแดนของชนเผ่าพื้นเมืองโซโร รัฐมาโต กรอสโซ

เครดิต: เฟรด ราซิล เมาโร

การเก็บเกี่ยวถั่วบราซิล เมล็ดพันธุ์ของเบอร์โทเลเทีย เอ็กซ์เซลซ่า จากป่าเป็นเครื่องมือส่งเสริม “การอนุรักษ์ผ่านการใช้” อันเป็นยุทธศาสตร์ตลอดทั่วป่าแอมะซอนอันกว้างใหญ่ ให้ประโยชน์แก่ครอบครัวชนบทจำนวนมาก ตามงานของกุกัวตา et al (2017) ถั่วบราซิลเป็นเพียงเมล็ดพืช ทางการค้าที่กินได้ระดับโลก ที่ปัจจุบันรวบรวมได้จากป่า โดยผู้เก็บหาบนพื้นฐาของป่า การปฏิบัตินี้ไม่เพียงแต่สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นและระดับประเทศเท่านั้น แต่ยังมีอนุรักษ์ป่าเป็นล้าน ๆ เฮกตาร์ในประเทศโบลิเวีย บราซิล และเปรู เสริมสร้างการเก็บภาษีส่งออกประจำปีอย่างสำคัญ

แหล่งที่มาและลิงค์เพิ่มเติม:

- กัวร์กัวตา, เอ็ม et al. (2017) ทบทวน ‘หลักสำคัญของการอนุรักษ์แอมะซอน’: การประเมินทางสังคมนิเวศวิทยาของการแสวงประโยชน์จากถั่วบราซิล ความหลากหลายทางชีวภาพและการอนุรักษ์, 26; 2007-2027 [มีให้ที่นี่](#)

การใช้สัตว์ (ต.ย. เนื้อสัตว์ป่า การตกปลา ฯลฯ) การใช้สัตว์เพื่อทำเนื้อสัตว์ป่าและปลาเป็นองค์ประกอบสำคัญของการดำรงชีพสำหรับชุมชนชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม สัตว์ชนิดที่ใช้ที่ไม่ยั่งยืน ได้แก่ ประชากรสัตว์ที่ลดลง การเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของสายพันธุ์ต่าง ๆ พบว่าสัตว์ที่อยู่ห่างจากถิ่นฐานมากขึ้นเรื่อย ๆ และขนาดร่างกายที่ลดลงของสัตว์หรือปลาที่ล่าได้ (หรือไม่เห็นสัตว์เล็กมากนัก) ซึ่งบ่งชี้ถึงการแสวงประโยชน์มากเกินไปและความไม่สมดุลของระบบนิเวศที่อาจเกิดขึ้นได้ เพื่อให้แน่ใจถึงความยั่งยืนของทรัพยากรสัตว์ป่า ชุมชนสามารถดำเนินการด้วยมาตรการและข้อจำกัดเชิงบวกที่หลากหลายได้:

- **ละเว้น:** การสร้างพื้นที่ที่กำหนดให้สัตว์ได้รับการปกป้องจากการแทรกแซงของมนุษย์ถือเป็นขั้นตอนสำคัญในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ เขตเหล่านี้ทำหน้าที่เป็นที่หลบภัยสำหรับการผสมพันธุ์และประชากรสัตว์ป่าให้เติบโตโดยไม่ถูกรบกวน ซึ่งมีผลต่อสุขภาพและความยืดหยุ่นของระบบนิเวศโดยรวม
- **ลด:** ดำเนินการปฏิบัติเพื่อหลีกเลี่ยงการล่าสัตว์และหาปลาของพวกที่เปราะบาง อาทิเช่น ตัวเมียที่ตั้งท้องหรือสายพันธุ์ที่มีระยะตั้งท้องนาน จะช่วยลดผลกระทบต่อพลวัตของประชากร โดยวางเป้าหมายที่เป็นเฉพาะเจาะจง ชุมชนสามารถรักษาความสามารถในการสืบพันธุ์และให้แน่ใจในการเก็บหาที่ยั่งยืนได้เมื่อเวลาผ่านไป การบังคับใช้การปิดฤดูในช่วงการผสมพันธุ์หรือการวางไข่ที่สำคัญจะช่วยลดการชะงักงันของวงจรชีวิตของสายพันธุ์หลักลงได้ การลดกิจกรรมการล่าสัตว์และหาปลาจะช่วยให้การผสมพันธุ์ไม่ถูกรบกวน ซึ่งมีส่วนในการอนุรักษ์ระดับประชากรและความหลากหลายทางพันธุกรรมได้ การใช้กระชังชั่วคราวในการล่าสัตว์ในพื้นที่ที่มีความกดดันสูงสามารถลดการแสวงประโยชน์ที่มากเกินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและช่วยให้ประชากรฟื้นตัวได้ การหยุดพักเหล่านี้ ได้รับข้อมูลจากความรู้ทั้งแบบตามประเพณีและทางวิทยาศาสตร์ให้การพักผ่อนที่จำเป็นสำหรับประชากรสัตว์ป่า ป้องกันการสูญเสียในระยะยาว
- **ฟื้นฟู:** การฟื้นฟูสายพันธุ์พืชอาหารพื้นถิ่นช่วยหนุนเสริมความยั่งยืนและความมั่นคงของอาหารภายในชุมชน โดยการปลูกพืชอาหารควบคู่ไปกับต้นไม้และไม้พุ่มพื้นถิ่น ชุมชนมีส่วนในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและรักษาภูมิปัญญาตามประเพณีของการใช้ประโยชน์พืช การอ้อมและแลกเปลี่ยนเมล็ดพันธุ์ช่วยสนับสนุนความหลากหลายทางพันธุกรรมและการปรับตัวให้เข้ากับสภาพท้องถิ่น นอกจากนี้ การฟื้นฟูและอนุรักษ์ที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติที่ทำหน้าที่เป็นแหล่งทำรังของผึ้งและแมลงผสมเกสรอื่น ๆ เป็นสิ่งสำคัญต่อสุขภาพของระบบนิเวศ การสร้างสถานที่ทำรังเทียมที่ปรับให้เหมาะสมกับความต้องการของสายพันธุ์เฉพาะช่วยในการอนุรักษ์ของสัตว์เหล่านั้น ตัวอย่างเช่น ชุมชนชาวไอเกียกแห่งภูเขาเอลค็อนฝึกฝนการเลี้ยงผึ้งตามประเพณี แสดงให้เห็นถึงแนวทางที่ยั่งยืนที่สนับสนุนประชากรผู้ผสมเกสรและเสริมสร้างความเชื่อมโยงของชุมชนกับสิ่งแวดล้อมและมรดกของพวกเขา
- **ต่ออายุ:** ชุมชนสามารถเข้าร่วมในโครงการฟื้นฟูที่อยู่อาศัยเพื่อต่ออายุที่อยู่อาศัยที่เสื่อมโทรมที่สนับสนุนประชากรสัตว์ป่า นี่อาจเกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่าง ๆ อาทิเช่น การปลูกป่า การฟื้นฟูพื้นที่ชุ่มน้ำ หรือการสร้างทางเดินสัตว์ป่าเพื่อเชื่อมโยงที่อยู่อาศัยที่กระจัดกระจายกันมาอีกครั้ง การเข้าร่วมในการกำกับติดตามสัตว์ป่าและความคิดริเริ่มทางการวิจัยช่วยให้ชุมชนสามารถต่ออายุความเข้าใจของพวกเขาถึงประชากรสัตว์ท้องถิ่นและบทบาททางนิเวศวิทยาของพวกเขา ข้อเสนอแนะนี้สามารถแจ้งถึงการใช้ปฏิบัติในการจัดการที่ยั่งยืนและยุทธศาสตร์ของการอนุรักษ์

การเกษตรและทุ่งเลี้ยงสัตว์: การเกษตรและทุ่งเลี้ยงสัตว์เป็นกิจกรรมพื้นฐานสำหรับชุมชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นจำนวนมาก ที่ให้ความมั่นคงทางอาหารและเป็นส่วนสำคัญของการดำรงชีวิตในท้องถิ่น ภูมิปัญญาตามประเพณีมักช่วยในการระบุและตอบสนองต่อสัญญาณของการใช้งานที่ไม่ยั่งยืน อาทิเช่น การเสื่อมสภาพของดิน ผลผลิตพืชลดลง กินหญ้ามากเกินไป การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ และการขาดแคลนน้ำ เพื่อให้แน่ใจถึงความยั่งยืนของการเกษตรและทุ่งเลี้ยงสัตว์ ยุทธศาสตร์หลายอย่างสามารถนำมาใช้ได้:

- **ละเว็น:** พื้นที่ปศุสัตว์และสัตว์ป่าที่กำหนดไว้: โดยการแยกปศุสัตว์ออกจากสัตว์ป่า โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่เปราะบาง ชุมชนสามารถลดการแพร่กระจายของโรคและลดการแข่งขันเพื่อแย่งชิงทรัพยากร เช่น น้ำ การใช้มาตรการต่าง ๆ อาทิเช่น การจัดจุดให้น้ำสำหรับปศุสัตว์แยกออกไปช่วยให้แน่ใจถึงการสนองความต้องการของทั้งปศุสัตว์และสัตว์ป่าโดยปราศจากการประนีประนอมเรื่องสุขภาพของระบบนิเวศ
- **าด:** ทุ่งเลี้ยงสัตว์ที่มีการควบคุม: การจำกัดจำนวนสัตว์ที่อนุญาตในพื้นที่เฉพาะจะช่วยป้องกันการกินหญ้ามากเกินไป ลดความเสี่ยงของการกัดเซาะดินและการสูญเสียพืชคลุมดิน โดยการเสริมสร้างความเข้มข้นของทุ่งเลี้ยงสัตว์ ชุมชนสามารถลดผลกระทบทางนิเวศวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปศุสัตว์และรักษาความยั่งยืนในระยะยาวของพื้นที่เลี้ยงสัตว์ได้
- **ฟื้นฟู:** ทุ่งเลี้ยงสัตว์และเกษตรแบบหมุนเวียน: การดำเนินการปฏิบัติด้านทุ่งเลี้ยงสัตว์และเกษตรแบบหมุนเวียนช่วยให้มีช่วงเวลาพักฟื้นและฟื้นฟูพื้นที่เลี้ยงสัตว์ได้ตามระยะเวลา โดยการหมุนเวียนพื้นที่ที่ใช้เลี้ยงสัตว์และการเกษตร ชุมชนสามารถฟื้นฟูความอุดมของดิน ลดความอ่อนล้าของดิน และรักษาความอุดมสมบูรณ์ แนวทางนี้เลียนแบบจากแบบแผนของทุ่งเลี้ยงสัตว์ตามธรรมชาติ ส่งเสริมสมดุลของนิเวศวิทยาและหมุนเวียนความยืดหยุ่นของระบบนิเวศของทุ่งเลี้ยงสัตว์ (โปรดดูกรณีศึกษาที่ 6)
- **ต่ออายุ:** จัดทำข้อตกลงเกี่ยวกับการใช้พื้นที่ทุ่งเลี้ยงสัตว์ส่งเสริมการแบ่งปันทรัพยากรอย่างมีความรับผิดชอบ และลดความเสี่ยงของการใช้มากเกินไป โดยผ่านข้อตกลงร่วมกับ ชุมชนสามารถต่ออายุพันธะของตนในการจัดการที่ดินอย่างยั่งยืน เพื่อให้แน่ใจว่ากิจกรรมการเลี้ยงสัตว์จะดำเนินการในลักษณะที่สนับสนุนสุขภาพและความยืดหยุ่นของระบบนิเวศในระยะยาว การจัดสรรพื้นที่เฉพาะสำหรับทุ่งเลี้ยงสัตว์ช่วยในการจัดการที่ดินได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ด้วยการกำหนดพื้นที่เลี้ยงสัตว์ ชุมชนสามารถให้ความสำคัญกับการปกป้องระบบนิเวศที่ละเอียดอ่อนและให้ความใส่ใจในการใช้ที่ดินได้อย่างยั่งยืน การมุ่งเน้นกิจกรรมการเลี้ยงสัตว์ในเขตที่กำหนดช่วยให้สามารถกำกับติดตามและจัดการผลกระทบจากการเลี้ยงสัตว์ได้ดีขึ้น

กรณีศึกษาที่ 7:

การจัดการทุ่งเลี้ยงสัตว์ตามประเพณีในมองโกเลีย

พระอาทิตย์ตกเหนือหุบเขามองโกเลีย **เครดิต:** คริสเตียน คอรัแมคเคอร์ อโดบี สต็อก

ในมองโกเลีย การจัดการทุ่งเลี้ยงสัตว์ตามประเพณีมีบทบาทสำคัญในการใช้ภูมิทัศน์ทุ่งหญ้าอย่างยั่งยืน การปฏิบัติเหล่านี้ฝังอยู่ในวิถีชีวิตแบบเร่ร่อน มีความสำคัญต่อความยั่งยืนของภูมิทัศน์ทุ่งหญ้า การเคลื่อนย้ายปศุสัตว์ตามฤดูกาลที่ขึ้นด้วยความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับระบบนิเวศท้องถิ่น ป้องกันการกินหญ้ามากเกินไปและส่งเสริมการฟื้นฟูป่าทุ่งหญ้า ระบบดังกล่าวได้รับการขัดเกลามานานหลายศตวรรษ ไม่เพียงแต่สนับสนุนความหลากหลายทางชีวภาพเท่านั้น แต่ยังปกป้องการดำรงชีวิตในชนบทอีกด้วย คนเลี้ยงสัตว์ชาวมองโกเลีย โดยการยอมรับการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อมและผนวกเข้ากับยุทธศาสตร์ของการอนุรักษ์สมัยใหม่ ช่วยหนุนเสริมความยืดหยุ่นและความยั่งยืนของการปฏิบัติที่มีมายาวนานของพวกเขา ยิ่งกว่านั้น ความรู้ด้านนิเวศวิทยาที่กว้างขวางที่มีการแบ่งปันในหมู่ผู้เลี้ยงสัตว์ยังเป็นส่วนหนึ่งของสถาบันการจัดการทุ่งหญ้าในมองโกเลีย ภูมิปัญญาร่วมกันนี้เน้นย้ำถึงความเชื่อมโยงที่กำหนดไว้อย่างดีระหว่างสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นและยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรแบบชาวเร่ร่อน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการปฏิบัติตามประเพณีได้รับข้อมูลโดยและสนองตอบต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติโดยรอบอย่างไร การทำงานร่วมกันระหว่างภูมิปัญญาตามประเพณีและการดูแลระบบนิเวศนี้ช่วยให้แน่ใจได้ว่าวิถีชีวิตชาวอย่างต่อเนื่องของภูมิทัศน์ทุ่งหญ้าของมองโกเลีย

แหล่งที่มาและลิงค์เพิ่มเติม:

- เฟอร์นันเดซ-ริเบซ, เอ็ม. อี. (2000) บทบาทของความรู้นิเวศวิทยาของชาวเลี้ยงสัตว์เร่ร่อนมองโกเลียในการจัดการพื้นที่ทุ่งหญ้า การประยุกต์ใช้ทางนิเวศวิทยา 10(5), 1318-1326 [มีให้ที่](#)

ไม้พิน ถ่านไม้ และการสกัดน้ำมันยาง: ไม้พิน ถ่านไม้ และการสกัดน้ำมันยางให้พลังงานที่จำเป็นสำหรับการทำอาหาร ให้ความอบอุ่น และการปฏิบัติตามประเพณีหลายอย่าง อย่างไรก็ตาม การเก็บหาทรัพยากรเหล่านี้โดยไม่ยั่งยืนอาจนำไปสู่การตัดไม้ทำลายป่า การทำลายที่อยู่อาศัย และการลดลงของความหลากหลายทางชีวภาพ สัญญาณสำคัญของการใช้อย่างไม่ยั่งยืน ได้แก่ การลดลงของพื้นที่ของป่าไม้ที่โตเต็มที่ การขาดแคลนไม้ที่ตายแล้ว และความหลากหลายทางชีวภาพที่ลดลงที่เกี่ยวข้อง ชุมชนสามารถนำแนวทางปฏิบัติต่อไปนี้มาใช้:

- **ละเว้น:** เพื่อบรรเทาผลกระทบต่อด้านลบของการสกัดน้ำมันยางต่อระบบนิเวศป่าไม้ ชุมชนสามารถนำเทคนิคที่ยั่งยืนมาใช้เพื่อลดอันตรายต่อต้นไม้ วิธีการสกัดที่มีการควบคุม ที่ได้รับการแนะนำโดยคู่มือปัญญาตามประเพณี ช่วยอนุรักษ์สุขภาพของต้นไม้และทำให้แน่ใจในการป้องกันน้ำมันยางอย่างต่อเนื่องโดยปราศจากการทำลายไม้เสียหายมากเกินไป โดยการละเว้นจากการปฏิบัติในการสกัดแบบทำลาย ชุมชนสามารถพิทักษ์ประชากรต้นไม้และรักษาคุณภาพทางนิเวศวิทยาของป่าไว้ได้ (โปรดดูกรณีศึกษาที่ 7)
- **ลด:** การใช้ไม้ที่ตายแล้ว: แทนที่จะเก็บหาจากต้นไม้ที่มีชีวิตเป็นไม้พินและถ่านไม้ ชุมชนสามารถลดผลกระทบต่อระบบนิเวศของป่าไม้โดยจัดลำดับความสำคัญของการใช้ไม้ที่ตายแล้วที่พบได้บนพื้นป่า โดยการใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ชุมชนสามารถลดการตัดไม้ทำลายป่าและการทำลายที่อยู่อาศัยที่เกี่ยวข้องกับการเก็บหาจากต้นไม้ที่มีชีวิต การลดการเก็บหาจากต้นไม้ที่มีชีวิตช่วยรักษาป่าปกคลุมไว้ได้ ด้วยการอนุรักษ์ต้นไม้ที่โตเต็มที่และรักษาระดับความหลากหลายทางชีวภาพไว้
- **ฟื้นฟู:** การตระหนักถึงความสำคัญของไม้ที่ตายแล้ว ชุมชนจึงสามารถมีส่วนร่วมในความพยายามฟื้นฟูเพื่อเติมเต็มทรัพยากรนี้ภายในระบบนิเวศป่าไม้ โดยการฟื้นฟูที่อยู่อาศัยของไม้ที่ตายแล้ว ชุมชนส่งเสริมกระบวนการฟื้นฟูตามธรรมชาติ สนับสนุนความหลากหลายทางชีวภาพและเพิ่มความยืดหยุ่นของระบบนิเวศ การฟื้นฟูไม้ที่ตายแล้วมีส่วนช่วยในการฟื้นฟูระบบนิเวศป่าไม้และทำให้แน่ใจในความยั่งยืนระยะยาว
- **ต่ออายุ:** การยอมรับการปฏิบัติในการจัดการป่าไม้ของชนเผ่าพื้นเมือง รวมถึงการสกัดน้ำมันยางอย่างยั่งยืนและการใช้ไม้ที่ตายแล้ว ช่วยให้ชุมชนสามารถฟื้นฟูความสัมพันธ์กับป่าในขณะที่ส่งเสริมสมดุลของระบบนิเวศ โดยการบูรณาการความรู้และการปฏิบัติตามประเพณีเข้ากับการจัดการป่าไม้ ชุมชนสามารถต่ออายุการดูแลทรัพยากรป่าไม้เพื่อให้แน่ใจว่าการใช้ทรัพยากรป่าไม้ที่ยั่งยืนสำหรับคนรุ่นอนาคต การต่ออายุให้การปฏิบัติในการจัดการป่าไม้ของชนเผ่าพื้นเมืองช่วยเสริมสร้างความเชื่อมโยงทางวัฒนธรรมกับที่ดินและส่งเสริมระบบนิเวศที่มีความหลากหลายทางชีวภาพที่ยืดหยุ่น

กรณีศึกษาที่ 8:

การสกัดน้ำมันยางอย่างยั่งยืนในแอมะซอนของบราซิล

เนลโล บรังโก - โพรเทียม พาลิดัน **เครดิต:** พัลซาร์ อิมเจนส์ อดบี สตีจ

การเก็บหาน้ำมันยางบราซิลจากสายพันธุ์โปรเทียมในแอมะซอนของบราซิลแสดงถึงการบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพของการปฏิบัติตามประเพณีกับการจัดการสมัยใหม่เพื่อยังประโยชน์ต่อทั้งชุมชนท้องถิ่นและการอนุรักษ์ป่าไม้ การใช้ตามประเพณีเพื่อคุณสมบัติทางการแพทย์และในฐานะที่เป็นรูปหอบ น้ำมันยางบราซิลได้เผชิญกับความเสี่ยงในการเก็บหามากเกินไปเนื่องจากความต้องการที่เพิ่มขึ้น ซึ่งคุกคามต่อสุขภาพของป่า เพื่อแก้ไขปัญหานี้ ชุมชนท้องถิ่นที่ได้รับการสนับสนุนจากนักวิจัยและองค์กรพัฒนาเอกชนได้ดำเนินการตามแผนการจัดการที่ยั่งยืน ผู้เก็บหาได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับเทคนิคที่หลีกเลี่ยงไม่ให้เป็นอันตรายต่อต้นไม้ อาทิเช่น วิธีการสกัดอย่างระมัดระวังและการหมุนเวียนพื้นที่เก็บหาเพื่อให้ต้นไม้ฟื้นตัวได้

แนวทางการมีส่วนร่วมนี้ทำให้แน่ใจได้ว่าภูมิปัญญาตามประเพณีได้รับการเคารพและผนวกเข้าไว้กับแผนการจัดการ การกำกับติดตามผลผลิตน้ำมันยางและสุขภาพของต้นไม้อย่างสม่ำเสมอ พร้อมกับโควตาที่กำหนดไว้ช่วยรักษาผลผลิตที่ยั่งยืน โครงการนี้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญ โดยการรักษาความหลากหลายทางชีวภาพและสุขภาพของป่า ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจผ่านรายได้ที่มั่นคงสำหรับชุมชนท้องถิ่นและผลประโยชน์ทางวัฒนธรรมโดยการอนุรักษ์การปฏิบัติตามประเพณีไว้ ความสำเร็จของโครงการน้ำมันยางบราซิลในแอมะซอนของบราซิลเป็นแบบอย่างสำหรับโครงการริเริ่มการจัดการผลิตภัณฑ์ป่าไม้ที่ไม่ใช่ไม้ซุง (NTFP) อื่น ๆ ทั่วโลก

แหล่งที่มาและลิงค์เพิ่มเติม:

- สแตนลีย์, พี. et al. (Eds.) (2002) การสกัดตลาดสีเขียว: การออกใบรับรองและการจัดการผลิตภัณฑ์ป่าไม้ที่ไม่ใช่ไม้ซุง Earthscan Publications Ltd. งานวิจัยโดย the Center for International Forestry Research (CIFOR). [ดูที่นี่](#)

น้ำ: ในชุมชนชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นหลายแห่ง น้ำไม่ได้เป็นเพียงทรัพยากรทางกายภาพเท่านั้น แต่ยังมี ความสำคัญทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณอีกด้วย สัญญาณของการใช้น้ำอย่างไม่ยั่งยืน ได้แก่ ระดับน้ำในแม่น้ำและ ทะเลสาบที่ลดลง การปนเปื้อนของแหล่งน้ำและการชะงักงันของระบบนิเวศทางน้ำ การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้สามารถนำไปสู่ การลดลงของคุณภาพน้ำ ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งสุขภาพของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้แน่ใจถึงความยั่งยืน ของทรัพยากรน้ำ ยุทธศาสตร์หลายประการสามารถนำมาดำเนินการได้:

- **ละเว็น:** การรักษาแหล่งรวบรวมน้ำสะอาดเป็นสิ่งสำคัญในการป้องกันการปนเปื้อนและรับรองความปลอดภัยของ น้ำสำหรับใช้ในบ้านเรือน โดยการแยกกิจกรรมต่าง ๆ อากิเช่น การชะล้างและก่ungเสียงสัตว์จากแหล่งน้ำ ชุมชน สามารถลดความเสี่ยงของมลพิษและรักษาคุณภาพน้ำเพื่อการดื่มกินและเพื่อความมุ่งหมายที่สำคัญอื่น ๆ
- **าด:** การใช้ทางเดินป่าตามแม่น้ำทำหน้าที่เป็นมาตรการเชิงรุกเพื่อลดความเสี่ยงของการปนเปื้อนของแหล่งน้ำ การอนุรักษ์เขตวนตามธรรมชาติเหล่านี้จะช่วยรักษาเสถียรภาพของริมฝั่งแม่น้ำ กรองมลพิษ และควบคุมการ ไหลของแม่น้ำ โดยการลดการบุกรุกของมนุษย์และความเสื่อมโทรมของที่ดินใกล้แหล่งน้ำ ชุมชนสามารถปกป้อง คุณภาพน้ำและสนับสนุนความหลากหลายทางชีวภาพได้
- **ฟื้นฟู:** การจัดการในการกำจัดของเสียและสารเคมีอย่างมีความรับผิดชอบมีส่วนช่วยในการฟื้นฟูระบบนิเวศ ของน้ำได้ การจัดการขยะและสารเคมีทางการเกษตรอย่างเหมาะสมช่วยป้องกันมลพิษทางน้ำ ในขณะที่การเข้า แทรกแซงที่ตรงเป้าหมายจะจัดการกับปัญหาระดับภูมิภาค อากิเช่น การปนเปื้อนของสารปรอทจากการฟัดหา ทองคำ โดยผ่านความพยายามฟื้นฟู ชุมชนสามารถฟื้นฟูที่อยู่อาศัยในน้ำ ปกป้องสัตว์ป่า และรักษาบูรณภาพของ ทรัพยากรน้ำได้
- **ต่ออายุ:** การยอมรับการปฏิบัติที่ยั่งยืนสำหรับการจัดการน้ำช่วยฟื้นฟูความมีชีวิตชีวาของแหล่งน้ำในท้องถิ่น ได้ โดยการนำทางออกที่เป็นนวัตกรรมและภูมิปัญญาตามประเพณีมาใช้ ชุมชนสามารถต่ออายุความพร้อมและ คุณภาพของน้ำได้ ยุทธศาสตร์อาจรวมถึงการเก็บกักน้ำฝน การจัดการลุ่มน้ำ และการฟื้นฟูระบบน้ำตามประเพณี โดยการต่ออายุทรัพยากรน้ำ ชุมชนจึงแน่ใจได้ถึงความยืดหยุ่นต่อความท้าทายด้านสิ่งแวดล้อมและการเข้าถึงน้ำ ที่ปลอดภัยสำหรับคนรุ่นอนาคต

กรณีศึกษาที่ 9:

การจัดการการลดลงของการประมงและ ป่าชายเลนโดยการส่งเสริมการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำในชุมชนในบังคลาเทศชุนดาร์บันส์

เลขตรา-สัตว์น้ำในบรรดาหมู่บ้านที่ติดต่อกับชุนดาร์บันส์ **เครดิต:** อุนนายน ออนเนชา

บรรดาชุมชนรอบระบบนิเวศป่าชายเลนชุนดาร์บันส์กำลังเผชิญกับความท้าทายที่สำคัญในการดำรงชีวิตของพวกเขา ความท้าทายเหล่านี้เกิดจากความเสื่อมโทรมของป่าอันเนื่องมาจากการใช้ทรัพยากรอย่างหนัก พายุไซโคลนที่เกิดซ้ำซาก การรุกรานของความเค็ม และน้ำท่วม ปัจจัยเหล่านี้ได้เพิ่มความเปราะบางของผู้ใช้ทรัพยากรตามประเพณี อาทิเช่น ผู้เก็บหาปูน้ำผึ้ง ชาวประมง และผู้เก็บหาต้นจาก (ใบปาล์ม) ด้วยการสนับสนุนจาก อพช. อุนนายน ออนเนชา ทีมวิจัยท้องถิ่นและสมาชิกชุมชนได้ร่วมมือกันเพื่อระบุพื้นที่เสี่ยงและทำแผนที่ภัยคุกคามในปัจจุบันและที่อาจเกิดขึ้น ผู้อาวุโสและผู้รวบรวมทรัพยากรที่มีประสบการณ์ช่วยระบุพื้นที่ที่เปราะบางที่สุด เขตรวบรวมทรัพยากรแบ่งออกเป็นสามพื้นที่ ได้แก่ เขตสีเขียวที่มีทรัพยากรมากมาย เขตสีน้ำเงินที่ทรัพยากรลดลง และเขตสีแดงที่ทรัพยากรลดลงอย่างมาก การวิจัยได้ระบุตัวขับเคลื่อนของความเสื่อมโทรมของทรัพยากร และข้อมูลถูกนำมาใช้เพื่อสร้างแผนที่แสดงความเปราะบาง แผนที่เหล่านี้ระบุพื้นที่ที่ต้องการความพยายามในการอนุรักษ์เป็นพิเศษ และพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการรวบรวมทรัพยากร โดยให้รายละเอียดถึงขนาดของการใช้ที่ยั่งยืน แผนที่นี้ใช้สำหรับการสนับสนุนกับกรมป่าไม้ โดยมุ่งให้สอดคล้องกับความพยายามอนุรักษ์และนโยบายการจัดการทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

แหล่งที่มาและลิงค์เพิ่มเติม:

- ออนเนชา, ยู. (2018). การทำแผนที่ความเปราะบางและความยืดหยุ่นบนฐานชุมชนและการปฏิบัติการปรับตัวในป่าโกงกางของชุนดาร์บันส์ บังคลาเทศ Local Biodiversity Outlooks. [มีให้ที่นี่](#)

สวนกล้วยขนาดใหญ่ คาเมรูน

เครดิต: สตีฟานี บรีตเตน

ขั้นที่ 5: การใช้อย่างยั่งยืนตาม ประเพณีในนโยบายระดับชาติ และระดับนานาชาติ

นำมาจากบทเรียนขั้นที่ 4 การดำเนินการในระดับนานาชาติและระดับชาติเหล่านี้จะละเว้นจากการก่อให้เกิดอันตรายหรือลดผลกระทบในระดับชุมชนได้อย่างไร และจะช่วยฟื้นฟูและต่ออายุให้ระบบนิเวศได้อย่างไร ชุมชนจะมีส่วนร่วมในระดับเหล่านี้ในลักษณะที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อตนเอง แต่ช่วยฟื้นฟูและต่ออายุขีดความสามารถของตนสำหรับความยั่งยืนและความยืดหยุ่นทางสังคมและนิเวศวิทยาที่กำหนดตนเองได้อย่างไร

การเข้าร่วมของชุมชนในนโยบายแห่งชาติ

อะไรคือ NBSAPs NBSAP หรือยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ เป็นกรอบเฉพาะประเทศที่ออกแบบมาเพื่อปกป้อง ฟื้นฟูและสนับสนุนความหลากหลายทางชีวภาพ ที่พัฒนาโดยประเทศต่าง ๆ เพื่อดำเนินการตามพันธสัญญาภายใต้สัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (CBD) NBSAP วางเค้าโครงยุทธศาสตร์ ปฏิบัติการ และมาตรการที่ประเทศตั้งใจจะดำเนินการเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ ส่งเสริมการใช้ที่ยั่งยืน และแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างเป็นธรรม แผนเหล่านี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการชื่อนำนโยบายระดับชาติและลำดับความสำคัญเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ บูรณาการการพิจารณาความหลากหลายทางชีวภาพเข้ากับภาคส่วนต่าง ๆ และการระดมทรัพยากรเพื่อการอนุรักษ์และความพยายามในการจัดการที่ยั่งยืน ช่วยเป็นแนวทางในการลดผลกระทบและการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมทางสังคม-นิเวศวิทยาที่เสียหายไป สิ่งเหล่านี้ควรได้รับการพัฒนาโดยอ้างอิงและมีความสัมพันธ์กับกรอบการวางแผนอื่น ๆ ระดับชาติ รวมทั้งยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจ การค้า และการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

เพราะเหตุใดชุมชนจึงควรมีส่วนร่วมใน NBSAPs

การมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพของชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาและการดำเนินการของ NBSAPs สามารถช่วยให้แน่ใจว่าสิทธิและผลประโยชน์ของชุมชนเหล่านี้มีตัวตนและได้รับการเคารพ และสามารถแก้ไขได้ว่าการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพได้รับการยอมรับและสนับสนุน นี่เป็นสิ่งสำคัญในการปรับปรุงการกำหนดนโยบายเพื่อรวมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมที่มักไม่ได้รับการยอมรับเหล่านี้ และในการลดความเป็นคนขายของของผู้คนเหล่านี้ และท้ายที่สุด ในการส่งเสริมการเข้าถึงอย่างเป็นธรรมและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ภูมิปัญญาชนเผ่าพื้นเมืองมีคุณค่าในการสร้างเสริมยุทธศาสตร์ความหลากหลายทางชีวภาพที่มีประสิทธิภาพทั้งในทางปฏิบัติและเหมาะสมทางวัฒนธรรม การบูรณาการการใช้ที่ยั่งยืนตามประเพณีเข้ากับยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ (NBSAPs) เป็นโอกาสพิเศษในการผสมผสานความรู้ด้านนิเวศวิทยาตามประเพณีเข้ากับการปฏิบัติในการอนุรักษ์สมัยใหม่

ชุมชนจะสามารถมีส่วนร่วมใน NBSAPs ได้อย่างไร

ชุมชนสามารถมีส่วนร่วมให้ความรู้แก่ NBSAPs ผ่านการมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือสาธารณะ และการประชุมเชิงปฏิบัติ การที่รัฐบาลมักจัดขึ้นไม่ว่าจะโดยตรงหรือผ่านองค์กรตัวแทน องค์กรพัฒนาเอกชน (อพช.) และกลุ่มภาคประชาสังคมที่มุ่งเน้นด้านสิ่งแวดล้อมและสิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองสามารถเป็นพันธมิตรในการทำให้แน่ใจว่าเสียงของชุมชนจะได้ยินในกระบวนการของ NBSAP ชุมชนยังสามารถแบ่งปันผลงานของตนเพื่อรวมอยู่ในรายงานแห่งชาติ (เกี่ยวกับการดำเนินการตาม NBSAPs) ที่รัฐบาลส่งไปยัง CBD การร่วมมือกับทางวิชาการและสถาบันวิจัยอื่นๆ สามารถช่วยชุมชนในการรวบรวมข้อมูลและหลักฐานเพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมใน NBSAP และพวกเขาสามารถใช้สื่อและการรณรงค์สนับสนุนเพื่อสร้างความตระหนักรู้ในมุมมองของตน และมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของสาธารณชน และการตัดสินใจเชิงนโยบาย (ดูกรณีศึกษาที่ 9) การใช้อย่างยั่งยืนตามประเพณีมีแนวโน้มที่จะได้รับการยอมรับและคุ้มครองภายใต้กรอบกฎหมายและนโยบาย เพื่อให้แน่ใจว่าการปฏิบัติตามประเพณีได้รับการเคารพและส่งเสริมในยุทธศาสตร์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ NBSAPs ยังสามารถแม้แต่จะเรียกร้องการสนับสนุนและเงินทุนสำหรับความคิดริเริ่มที่นำโดยชุมชนซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของการใช้งานที่ยั่งยืนตามชนบประเพณี เพื่อให้แน่ใจว่าความพยายามในการอนุรักษ์มีความเกี่ยวข้องและมีประสิทธิภาพ

กรณีศึกษาที่ 10:

การมีส่วนร่วมของชุมชนในนโยบายแห่งชาติ

ผู้นำเฝ้ารักษาในการประชุม NBSAP ในคอ스타ริกา

เครดิต: อาเลฮานดรา โลเรีย มาร์ติเนซ ผู้ประสานงานสำหรับมาตรา 8(j) คอ스타ริกา

ในคอ스타ริกา การยอมรับอย่างเป็นทางการของนโยบายความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2558-2573 และ ยุทธศาสตร์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติฉบับที่สอง สำหรับปี พ.ศ. 2559-2568 ถือเป็นก้าวสำคัญในความพยายามในการอนุรักษ์ที่มีความครอบคลุม นโยบายเหล่านี้ได้รับการสนับสนุนจากกฎหมายความหลากหลายทางชีวภาพ ฉบับที่ 7788 รวมเอาการมีส่วนร่วมของชนเผ่าพื้นเมืองผ่านการสนับสนุนอย่างกว้างขวางและความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐบาล ชุมชนชนเผ่าพื้นเมืองที่หลากหลายมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการที่โอบรับเอามุมมองทางวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจไว้ แนวทางการมีส่วนร่วมนี้ช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับยุทธศาสตร์ความหลากหลายทางชีวภาพด้วยเป้าประสงค์ 38 ประการที่ได้รับอิทธิพลจากข้อเสนอของชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งเื้ออำนวยการต่อวิสัยทัศน์ที่ครอบคลุมสำหรับการใช้ความหลากหลายทางชีวภาพ การบริหารจัดการ และการคุ้มครองภูมิปัญญาตามประเพณี

แหล่งที่มาและลิงค์เพิ่มเติม:

- โบไรโด, ดร., ชนเผ่าพื้นเมืองบรังกาและประธานสำนักงานชนเผ่าพื้นเมืองแห่งชาติ, คอ스타ริกา (2021) ชนเผ่าพื้นเมืองมีส่วนร่วมในกระบวนการ NBSAP ในคอ스타ริกา Local Biodiversity Outlooks 2. [มีให้ที่นี่](#)

ภาพเกลือ ฮอน-คอย เวียดนาม
เครดิต: กวอง เหยียน วินห์

การเข้าร่วมของชุมชนใน นโยบายระหว่างประเทศ

อะไรคือกรอบความหลากหลายทางชีวภาพโลก

กรอบความหลากหลายทางชีวภาพโลก (GBF) เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่ยอมรับกันในปี พ.ศ. 2565 โดยมุ่งแนะแนวให้แก้ความพยายามระหว่างประเทศและระดับชาติในการปกป้องและใช้ความหลากหลายทางชีวภาพทั่วโลกอย่างยั่งยืน GBF แสวงหาการจัดการกับความจำเป็นเร่งด่วนในการหยุดยั้งการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพและทำให้ธรรมชาติอยู่บนเส้นทางสู่การฟื้นฟูภายในสิ้นทศวรรษ ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ปี พ.ศ. 2593 เรื่อง “การอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์กับธรรมชาติ” โดยกำหนดเป้าหมายสำหรับการอนุรักษ์ พันธุ์ และใช้ธรรมชาติอย่างยั่งยืน จัดการกับตัวขับเคลื่อนการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ และบูรณาการการพิจารณาความหลากหลายทางชีวภาพในทุกภาคส่วนของเศรษฐกิจและสังคม ที่สำคัญ ความรู้ คุณค่า สิทธิ และการมีส่วนร่วมของชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นถูกระบุไว้ในเป้าหมายหลายประการของ GBF และรัฐบาลควรใช้แนวทางตามสิทธิมนุษยชนในการดำเนินการและกำกับติดตาม GBF

เวทีชนเผ่าพื้นเมืองนานาชาติว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (IIFB) องค์ประชุมชนเผ่าพื้นเมืองที่ COP15 ในกรุงมอนทรีออลเข้ามีส่วนร่วมในกรอบความหลากหลายทางชีวภาพโลกคุณหญิง-มอนทรีออล เข้าร่วมในช่วงที่มีการจัดตั้งกรอบความหลากหลายทางชีวภาพโลกคุณหญิง-มอนทรีออล ในปี 2022

เครดิต: ทอม ดิกชัน FPP

เพราะเหตุใดชุมชนจึงควรมีส่วนในกรอบความหลากหลายทางชีวภาพโลก

การมีส่วนร่วมของชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นมีความสำคัญต่อความสำเร็จของกรอบความหลากหลายทางชีวภาพโลกคุณหมิง-มอนกริล การมีส่วนร่วมของพวกเขานำมาซึ่งความรู้และมุมมองของชนเผ่าพื้นเมืองอันมีคุณค่า โดยถอดบทเรียนจากการดูแลสิ่งแวดล้อมที่นำโดยชุมชน และให้ตัวอย่างการใช้งานที่ยั่งยืนในทางปฏิบัติ ยิ่งกว่านั้น การมีส่วนร่วมของพวกเขายังช่วยให้แน่ใจได้ว่ากรอบการทำงานมีความครอบคลุม ทำให้ชุมชนเหล่านี้สามารถมีส่วนในการกำกับติดตามและรายงานเป้าหมายความหลากหลายทางชีวภาพได้ ส่งอิทธิพลต่อนโยบายและการดำเนินการด้านความหลากหลายทางชีวภาพระหว่างประเทศ ยึดถือสิทธิมนุษยชน และมีพื้นฐานความพยายามในการอนุรักษ์ด้วยยุทธศาสตร์ที่ใช้ได้จริงและมีประสิทธิภาพสำหรับการใช้อย่างยั่งยืน

กรอบการใช้เป้าหมายเพื่อตรวจวัดความก้าวหน้า และในขณะที่ยังคงมีความสำคัญสำหรับชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น เป้าหมายบางอย่างเกี่ยวข้องกับโดยตรงและอ้างอิงถึงสิทธิของพวกเขา (ต.ย. เป้าหมายที่ 1, 3, 5, 9, 21, 22, และ 23 มีให้ที่นี่) ภูมิปัญญาตามประเพณียังได้รับการพิจารณาในกลุ่มเป้าหมายด้วย การรู้ว่าเป้าหมายใดที่เกี่ยวข้องกับชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นสามารถให้ชุมชนมีจุดเริ่มต้นได้

ชุมชนจะมีส่วนในกรอบความหลากหลายทางชีวภาพโลกได้อย่างไร

ชุมชนสามารถมีส่วนในการดำเนินการตามกรอบความหลากหลายทางชีวภาพโลก (GBF) กับทั้งกำกับติดตามการดำเนินการจากระดับท้องถิ่นสู่ระดับโลก โดยมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในกระบวนการมีส่วนร่วมที่หลากหลาย การมีส่วนร่วมอาจมีตั้งแต่การเป็นส่วนหนึ่งของคณะผู้แทนระดับชาติ หรือขององค์กรและเครือข่ายชุมชนชนเผ่าพื้นเมือง และชุมชนท้องถิ่นในการประชุมของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (CBD) การให้ข้อมูลเชิงลึกผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับชาติและระดับภูมิภาค และส่งเอกสารจุดยืนที่เน้นย้ำถึงความสำคัญของความรู้ทางนิเวศวิทยาตามประเพณี และการกระทำร่วมกันที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ ความร่วมมือกับพันธมิตรภายนอกที่เชื่อถือได้สามารถช่วยขยายเสียงในขณะที่ยังคงกำกับติดตามบนฐานชุมชนสามารถให้ข้อมูลระดับพื้นที่ที่สำคัญต่อความสำเร็จของ GBF การมีส่วนร่วมในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ การสร้างพันธมิตร และการสนับสนุนในเวทีระหว่างประเทศขยายอิทธิพลออกไปนอก CBD ทำให้แน่ใจได้ว่า GBF ได้รับข้อมูลจากความรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพที่มากมายและการปฏิบัติที่ยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น

สตรีกะเหรี่ยงในที่ประชุม ประเทศไทย
เครดิต: สตีฟานี บรีตเตน

กรณีศึกษาที่ 11:

อิทธิพลของชนเผ่าพื้นเมืองที่มีต่อกรอบความหลากหลายทางชีวภาพโลก

ชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น (IP & LCs) มีนัยสำคัญกำหนดกรอบความหลากหลายทางชีวภาพโลกคุณหมิง-มอนทรีล (GBF) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการกำหนดเป้าหมายการอนุรักษ์ 30% ที่ทะเยอทะยานภายในปี พ.ศ. 2573 เวทีชนเผ่าพื้นเมืองระหว่างประเทศว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (IIFB) มีบทบาทสำคัญโดยการใช้อำนาจชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมในการเจรจาต่อรอง CBD ตัวแทนจากกลุ่มชนเผ่าพื้นเมืองที่หลากหลายมีส่วนร่วมผ่านการนำเสนออย่างเป็นทางการ การประชุมปฏิบัติการ และการเจรจาต่อรองโดยตรงสำหรับการยอมรับภูมิปัญญาตามประเพณีของพวกเขาและการปฏิบัติด้านการอนุรักษ์

การมีส่วนร่วมของพวกเขานำไปสู่การผนวกภาษาที่สำคัญในเป้าหมายที่ 3 ซึ่งเน้นไม่เพียงแต่การขยายพื้นที่คุ้มครองและอนุรักษ์ แต่ยังเน้นการเคารพสิทธิและการมีส่วนร่วมของชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น และการยอมรับเขตแดนตามประเพณีของชนเผ่าพื้นเมืองเป็นส่วนหนึ่งของปฏิบัติการด้านการอนุรักษ์ เป้าหมายเรียกร้องให้อย่างน้อย 30% ของโลกอยู่ภายใต้การอนุรักษ์อย่างมีประสิทธิภาพภายในปี พ.ศ. 2573 เพื่อให้แน่ใจว่าความพยายามในการอนุรักษ์มีความเป็นธรรมทางสังคมและเคารพสิทธิชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น สิ่งนี้บรรลุได้โดยผ่านพันธมิตรเชิงยุทธศาสตร์กับองค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรระหว่างประเทศ และการสนับสนุนที่สอดคล้องกัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของความคิดริเริ่มด้านการอนุรักษ์ที่นำโดยชนเผ่าพื้นเมือง

โดยการสร้างพันธมิตรและสนับสนุนสิทธิของตนเองอย่างสม่ำเสมอ ชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นทำให้แน่ใจได้ว่ากรอบความหลากหลายทางชีวภาพระดับโลกไม่เพียงแต่มุ่งเป้าไปที่ความยั่งยืนทางนิเวศวิทยาเท่านั้น แต่ยังยึดถือความยุติธรรมทางสังคมและการยอมรับความรู้ตามประเพณี

แหล่งที่มาและลิงค์เพิ่มเติม:

- กูเลนฮาก, เอช & ฟาร์ฮาน เฟอร์รารี, เอ็ม. (2023) ถอดข้อตกลงความหลากหลายทางชีวภาพคุณหมิง-มอนทรีล, แผนงานคนอยู่กับป่า [มีให้ที่นี่](#)
- IUCN (2023) ชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นที่เป็นหัวใจสำคัญของการเจรจาต่อรองในเจนีวา [มีให้ที่นี่](#)
- แผนงานคนอยู่กับป่า (2023) ชนเผ่าพื้นเมืองและข้อตกลงความหลากหลายทางชีวภาพคุณหมิง-มอนทรีล วิธี การเปลี่ยนแปลง [มีให้ที่นี่](#)

เอาชนะอุปสรรคและข้อท้าทายในการมีส่วนร่วมในท้องถิ่นในนโยบายระดับชาติและนานาชาติ

ข้อท้าทายหลายประการจำเป็นต้องเอาชนะเพื่อเอื้ออำนวยในการแลกเปลี่ยนและการมีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายระดับชาติและนานาชาติโดยชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น ประการแรก กรอบกฎหมายที่มีอยู่อาจไม่ยอมรับหรือไม่ปกป้องการปฏิบัติตามขนบประเพณี ซึ่งจำเป็นต้องมีการปฏิรูปนโยบายอย่างสำคัญ มักมีความขัดแย้งระหว่างการปฏิบัติตามประเพณีกับเป้าประสงค์ของการอนุรักษ์สมัยใหม่ หรือผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจในวงกว้าง การจัดทำเอกสารการปฏิบัติตามประเพณีอาจเป็นเรื่องที่ท้าทาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกรณีที่ไม่มีบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร และอาจจำเป็นต้องมีการสร้างขีดความสามารถภายในชุมชนเพื่อให้แน่ใจว่าการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้เจ้าหน้าที่เข้าใจคุณค่าและการมีส่วนร่วมของความรู้และการปฏิบัติของชนเผ่าพื้นเมืองและท้องถิ่นได้ดียิ่งขึ้น

การบูรณาการการใช้ที่ยั่งยืนตามประเพณีเข้ากับกระบวนการนโยบายระดับชาติและระดับนานาชาติได้สำเร็จแล้ว การใช้ที่ยั่งยืนตามประเพณีระบุไว้ในเป้าหมายที่ 5 และ 9 ของกรอบความหลากหลายทางชีวภาพโลก และแผนปฏิบัติการระดับโลกว่าด้วยการใช้ที่ยั่งยืนตามประเพณีได้รับการรับรองในการประชุม COP-12 และขณะนี้ระบุไว้ในตัวบ่งชี้ที่วิสัยทัศน์สำหรับเป้าหมายที่ 9 เพื่อต่อยอดการบูรณาการการใช้ที่ยั่งยืนตามประเพณีในนโยบายที่ประสบความสำเร็จ และทำให้แน่ใจว่าชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นสามารถป้อนเข้าสู่กระบวนการนโยบายดังกล่าวต่อไป ในทางปฏิบัติ การเจรจาต่อรองและความร่วมมือระหว่างรัฐบาล ชุมชนชนเผ่าพื้นเมืองและท้องถิ่น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ เป็นกุญแจสำคัญ สิ่งนี้ต้องการเวทีที่มีประสิทธิภาพและครอบคลุมสำหรับการแบ่งปันความรู้ การสร้างความไว้วางใจ และการพัฒนานโยบายที่กึ่งอ่อนไหวทางวัฒนธรรมและเป็นมิตรกับระบบนิเวศวิทยา

สรุป

เอกสารแนะนำมุ่งให้เครื่องมือและยุทธศาสตร์บางอย่างสำหรับชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น ในการประเมินและส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนบนที่ดินของตน พร้อมกรณีศึกษาเพื่อแสดงให้เห็นว่ายุทธศาสตร์เหล่านี้ประสบความสำเร็จในความเป็นจริงอย่างไร ผู้มีมือนี้ได้ให้คำโครงวิธีการสร้างสมดุลระหว่างการสกัดทรัพยากรกับการอนุรักษ์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาตามประเพณีเข้ากับแนวทางแบบวิทยาศาสตร์ โดยผ่านการทำแผนที่แบบมีส่วนร่วม การจัดการที่ปรับตัวได้ และตัวชี้วัดที่ชัดเจน ชุมชนสามารถกำกับติดตามและจัดการทรัพยากรธรรมชาติของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้แน่ใจในสุขภาวะของนิเวศวิทยาและการอนุรักษ์วัฒนธรรม โดยการเข้าร่วมทั้งในกระบวนการระดับชาติและนานาชาติ ชนเผ่าพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่นสามารถยืนยันสิทธิของพวกเขาและแสดงให้เห็นการมีส่วนร่วมของพวกเขาในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ.

ปลาที่จับได้ของวัน โนซี ฮารา สส. มาดากาสการ์

เครดิต: แอร์เรียด อิมเบ็ต

แผนงานคนอยู่กับป่าเป็นบริษัทจำกัดโดยหลักประกัน (อังกฤษและเวลส์) Reg. No. 3868836, ที่อยู่ของสำนักงานจดทะเบียน 1c Fosseyway Business Centre, Stratford Road, Moreton-in-Marsh, GL56 9NQ, England & Wales registered Charity No. 1082158.

Forest Peoples Programme (FPP)
1c Fosseyway Business Centre, Stratford Road, Moreton-in-Marsh, GL56 9NQ, UK

Tel 00 44 1608 652 893
info@forestpeoples.org
www.forestpeoples.org

งานนี้ได้รับใบอนุญาตภายใต้แหล่งที่มา Creative Commons ใบอนุญาตระหว่างประเทศ 4.0 (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). สิ่งพิมพ์นี้มีพร้อมออนไลน์โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ที่ www.forestpeoples.org. Copyright is retained by the Forest Peoples Programme.

ที่มาของลิขสิทธิ์โดยรวมนี้ของสิ่งพิมพ์มีได้อยู่เหนือลิขสิทธิ์ของภาพหนึ่งใดภายในสิ่งพิมพ์นี้ สำหรับภาพทั้งหมดที่มีใช้ของเดิมของ FPP ช่างภาพและ/หรือแหล่งดั้งเดิมเป็นผู้ได้รับเครดิต และลิขสิทธิ์อยู่กับเจ้าของภาพ/แผนภูมิเหล่านั้น

